

ב"ה

צניעות במבט של הרבי

מחפשת

נשים למען הצניעות בכפר
זכויות של נשים

תדפיס זה הוא מתוך הספר "הצנע לכת"
שחיבר הרב איילנברג שליט"א
וזכות הרבים תלוי בו

הפקה: רוחי לייכטר
סיוע והפקה: מרימי סלפושניק
עריכה: דבי מינצברג
עיצוב הכריכה: אורית סטרולו
עיצוב ועימוד: אסתי בוטמן

מחפשות 🔍

בסיוע ועד מקומי כפר חב"ד
בראשות הרב שמעון רבינוביץ

מכירה את מבצע צניעות?

עשרת המבצעים עליהם הכריז הרבי לא כוללים מבצע צניעות, אבל אין זה אומר שהוא אינו קיים. הרבי לא יצא במבצע צניעות - הוא ביקש שאנחנו הנשים נצא במבצע כזה.

לאורך כל השנים הרבי תמיד העצים את תפקידה ומעלתה של האישה מתוך אמון רב בכוחותיה הייחודיים כ"עקרת הבית" - עיקר-הבית הפרטי ועיקר בית ישראל. מסתבר שגם בנושא הרגיש הזה הרבי סמך עלינו, והותיר לנו את התפקיד לא רק לבצע את השליחות אלא אף ליזום 'מבצע צניעות' בתוכנו ובסביבתנו.

במכתבו אל המרכז העולמי של נשי ובנות חב"ד, הרבי לא סתם מבקש לצאת במבצע צניעות, אלא מדגיש את החשיבות והדחיפות הגדולה שבדבר: "מוצא אני להכרחי לצאת עתה בקריאה של דחיפות עליונה בנושא..."

סבורני שנושא הצניעות חייב לעמוד כאחד מן הנושאים הראשיים של סדר היום... חובתן הדחופה ברגע זה לצאת במבצע אינטנסיבי להסעיר את הציבוריות היהודית".

הרבי ביקש מאיתנו - ומאיךר העניק לנו שפע של מסרים, תובנות, עידוד וברכות בנושא הצניעות.

כשמעיינים בשיחות שנשא הרבי בהתוועדויות לאורך השנים, כמו גם באגרות קודשו - מדהים להיווכח בשפע התייחסויות, עיונים והוראות בעניין הצניעות.

מטרת הספר שלפנייך היא להגיש לקט חלקי מחומרים אלה, בהגשה מעובדת ושווה לכל נפש.

החומרים נלקטו מהספר "הצנע לכת", המביא בהרחבה את תורת הרבי על זכות וחובת הצניעות.

בתפילה שנזכה להתחזק ולחזק את הצניעות לנח"ר הרבי, ובזכות זו - כדברי הרבי - נזכה לגאולה השלמה תכף ומיד ממש.

תוכן עניינים

הצניעות צינור ברכה

- 10 הצניעות - מפתח לשמירת ה' ולביטחון בארץ
- 11 מקום להניח את ברכות ה' יתברך
- 13 ילדים בריאים בגשמיות וברוחניות, זה תלוי בך!
- 15 דור ישרים - בזכות צניעות בקבלת עול
- 17 שמירת הטהרה והצניעות תרבה הברכה
- 17 צניעות האם ובריאות הבן
- 19 אפשרויות גדולות שמתאימות הצלחה גדולה
- 21 לפנים משורת הדין בהידור ובברכת ה'
- 22 הצניעות - מקור מים חיים
- 23 צניעות - מעיקרי עבודת נשי ישראל שבזכותן תבוא הגאולה

צניעות למעשה

- 26 לבוש צריך להיות מכסה ומסתיר ומעלים
- 27 גילוי במקום כיוסי - כ"שלט" המעיד שאין לה שום מעלות
- 28 המינימום המחייב, ולפעמים גם החומרה מחייבת מן התורה
- 29 תמונת החיילת בצבאות ה' - לבושה בתכלית הצניעות
- 30 מבת ג' ויום אחד
- 31 לא רק בלבוש - גם בדיבור
- 33 כשהאישה לבדה בביתה
- 35 הימנעות מקול באישה / שירה מעורבת
- 36 הלכות צניעות - בכל מקום ובכל עת
- 37 מלוא כל הארץ כבודו - גם בנסיעה ל'דירת ארעי' מחוץ לעיר

כיוסי הראש בפאה

- 42 מדוע לא סומכים על הקב"ה?
- 43 כששלוש נשים בגרמניה התעקשו על חבישת פאה נכרית
- 45 דין ולא מנהג, חשיבות מיוחדת ושכר גדול
- 46 להתאחד עם נשות אניש הלובשות פאה

- 47 להתבייש מבשר ודם או מהקב"ה?
- 49 פאה - כיסוי מלא, מטפחת - ניסיון תמידי
- 50 צער מול שכר
- 52 כיסוי הראש בפאה נוגע לביסוס כל הבית
- 53 זו לא שאלה של פאה אלא של כל צורת החיים
- 54 אילו הייתה חובשת פאה - היו כבר רואים שינוי ממשי בפרנסה
- 55 לאחר שראתה את ברכת הפאה עליה להשפיע גם על סביבתה
- 56 להכיר תודה לה' על הניסים ולקדש שמו ברבים - בחבישת פאה שלמה
- 58 הפאה לטובתה ולטובת משפחתה
- 59 הפאה - תנאי הכרחי, עניין כללי שנוגע לרבים
- 60 ישועה לילדה בזכות התחייבות עתידית לחבוש פאה

הכוח שלך להשפיע

- 64 ההשפעה החזקה ביותר: דוגמה חיה שפורצת ומגיעה "חוצה"
- 66 לנשים ניתן הכוח לבטל קטרוגים שאחרים אינם יכולים לבטל!
- 68 כגודל האחריות - גודל השכר
- 70 להאיר במקסימום - כך ממלאים את רצון ה'!
- 70 בהנהגת האם תלוי חינוך הילדים
- 72 בזמן של תוספת אור - הנשים מוסיפות בקדושה
- 74 צניעות - בראש סדר היום
- 76 גאוה יהודית - ואי תלות באופנות החלולות והמתעות
- 77 כוח הלבוש להמשיך קדושה ולכפר על הטומאה החמורה ביותר
- 79 להבדיל את הרחוב מן הבית היהודי

עם כל הצניעות, אני לא מתפעלת!

- 84 הגוי בפריז או להבדיל משה רבנו - מי קובע?
- 85 לא משנים את הלבוש היהודי
- 86 כשמחליטים, הקב"ה עוזר ליישם וזה קל יותר ממה שחשבנו
- 88 עקרת הבית בוחרת בעיקר בלי להתפעל מדברי השכנה והחברה

- 91.....דרכן של האימהות - מבלי להתחשב בשינויי הזמן והמקום
- 94.....הצערות ישפיעו על המבוגרות
- 95.....הניסיון קשה? נתנים לך יותר כוחות!
- 96.....בית שונה מכל הסביבה

בלי פשרות

- 100.....הפרדה - כדי למנוע ניסיונות
- 102.....הקשיים - בכדי לגלות את הבחירה החופשית, "ובחרת בחיים"
- 104.....לשמור על העקרונות או להתפשר - מהי הנוסחה להצלחה?
- 106.....משפיעות ולא מושפעות
- 107.....לבקש מהמלך - ובו זמנית להמרות את פיו?
- 109.....בצניעות היהודית לא ייתכנו שינויים
- 111.....לא רק הפך התורה - הפך דרך הישר!
- 113.....אחדות עם מי?
- 114....."שיכירום אשר שומרי תורה ומצוות הם בכל הדרוש"
- 115.....ויתור ביהדות מביא להרס רוחני, ומצווה גוררת מצווה

אפשר לתקן

- 120.....לתקן מתוך שמחה
- 121.....השפעה על הזולת בכוחה לתקן את העבר, מידה כנגד מידה
- 124.....כשיש פרצה - יש להוסיף סייג ולתקן
- 125.....הכוח העוצמתי של נשות ישראל לתקן בצד הקדושה

הצניעות צינור ברכה

#1

המצב בארץ לא פשוט... איך אפשר לישון ברוגע?

הצניעות - מפתח לשמירת ה' ולביטחון בארץ

העם היהודי, גם כשהם מפוזרים, הם "עם אחד". שזהו הרי בנוגע לכל אחד מאיתנו בתוככי כלל ישראל - המרגישים את הקשר ואת האחדות עם כל יהודי איפה שהוא רק יהיה; ובוודאי במידה הכי גדולה, עם יהודים הנמצאים בארץ הקודש בארץ טובה ורחבה - בארץ ישראל, שהם צריכים ברכה מיוחדת - והגנה מיוחדת מהקב"ה, בכדי שיוציא אותם מהמעמד ומצב בו נמצאים עכשיו.

ושיהיה כמו שקראו בפרשה בשבת זו, "וישבתם לבטח בארצכם" - שיישבו באופן בטוח בארץ ישראל (וכל יהודי בכל מקום שהוא, היכן שהוא רק נמצא), ובאופן של "ושכבתם ואין מחריד", שאפילו כשישכבו לישון שלא יצטרכו להגיע לשומר, משום שבטוחים ש"אין מחריד", אין אף אחד שיוכל להפחידם - לא רק לעשות משהו, אלא אפילו לא להפחיד - משום שיש "ה' שומרך", שהקב"ה שומר, באופן ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל", אצלו אין שייכות לכל עניין השינה, ואדרבה, הוא אומר ליהודים, "ושכבת וערבה שנתך", **אתם יכולים לישון ברוגע, מכיוון שאני עומד ומגן עליכם.**

ולשם כך מוכרחים את עניין הצניעות, כדברי הפסוק, "כי ה' אלוך מתהלך בקרב מחניך" ע"י ש"לא יראה בך ערות דבר"; בשעה שהקב"ה רואה שהעם היהודי בכל מקום שבו הוא נמצא, אין אצלם דבר שהוא היפך הצניעות - אזי הוא הולך ביניהם "להצילך ולתת אויבך לפניך", והם עצמם אינם צריכים לעשות כלום, משום שהקב"ה מצילם, והוא נותן בעצמו עם הכוח שלו את "אויבך לפניך", שכל האויבים אובדי עצות, ונופלים לפני היהודים, עד ש"גם אויביו ישלים עמו", "ונתתי שלום בארץ", שהם אף נהפכים ונעשים אלו שעושים שלום ומבקשים שלום אצל היהודים.

משיחת יום א' פ' במדבר, כ"ה אייר תש"ל, בכינוס אגודת נשי ובנות חב"ד

איך זוכים לילדים?

מקום להניח את ברכות ה' יתברך

במענה על מכתבו מח"י לירחא תליתאי, בו שואל מה על זוגתו תחיה לעשות.

- וכבר מילתו אמורה בתורתנו הק' תורת חיים, והוא בשלושת המצוות העיקריות "הח"ן" שניתנו לנשים ובכל המצוות שמחויבים בהם, וכמפורט בשולחן ערוך לרבנו הזקן הלכות תלמוד תורה סוף פרק א', וכבר נודע דרשת רז"ל על הפסוק כל כבודה בת מלך פנימה, שעל ידי הנהגה בצניעות כיסוי הראש זוכים לבנים וכו'.

אגרות קודש חלק יג עמ' רי אגרת ד'תעט

במענה על מכתבה בו כותבת אודות משאלות לבבם לטובה שיברכם השם יתברך בעוד ילדים חיים וקיימים נוסף על הבת שלהם שתליט"א...

והנה ידוע הנהגת התורה אשר אף שהשם יתברך הוא בורא העולם ומנהיגו והרופא כל בשר ומפליא לעשות, בכל זה צריך האדם לעשות מה גם בדרך הטבע, ובלשון חכמינו זכרונם לברכה, התורה נתנה רשות לרופא לרפאות, ולכן צריך לדבר עוד הפעם עם בעלה שיחיה, אשר הוא וגם היא יתבקרו על ידי רופא מומחה במקצוע ויעשו כהוראתו,

ומובן שביחד עם זה צריכים להוסיף שניהם בענייני תורה ומצוות, ובייחוד בשמירת חוקי ודיני טהרת המשפחה, צניעות וכיוצא בזה, וכן בנתינתם לצדקה, ולהתפלל לנותן התורה והמצווה שימלא משאלות לבבם האמורות לטובה...

אגרות קודש חלק יד עמ' שפג אגרת ה'קנז

והעיקר בכל העניין הוא, שתשמור על חוקי ודיני טהרת המשפחה במילואם וכן בעניינים הקשורים בזה ובפרט באישה, והם ענייני הצניעות שבתוכם כיסוי הראש, ועל ידי זה יהיה מקום להניח ברכות השי"ת כלשון הזוהר הק' (חלק ג' קכ"ו ע"א) בעיא איתתא לאתכסיא כו' ואי עבדת כן מה כתיב בניך כשתילי זיתים

כו' מתברך כו' בבנין בבני בנין, [צריכה האישה להתכסות בזויות ביתה (כלומר אפילו במקום צנוע), ואם עשתה כך... בניה יתעלו ויהיו חשובים יותר וכו' ובעלה מתברך בכל הברכות... בבנים ובבני בנים], עיין שם.

אגרות קודש חלק יד עמ' תע אגרת ה'רנ

לא כל דבר הוא מדאורייתא ואפילו לא מדרבנן. הדינים חשובים, ברור. אבל המנהגים - כמה זה חשוב?

ילדים בריאים בגשמיות וברוחניות, זה תלוי בך!

ידוע שישנם ג' העניינים ד"עולם", "שנה" ו"נפש". וכשם שבעניין ד"נפש" ישנו האיש היותר מובחר, שהוא הכהן הגדול - כך ישנו ב"עולם" המקום היותר מובחר, וכן ב"שנה" ישנו הזמן היותר מובחר... ובשעה שהכהן הגדול נכנס לקודש הקדשים ביום הכיפורים, אזי נצטרפו כל ג' המעלות יחד - המובחר שבאדם, שבמקום ושבזמן.

והנה, מבואר בחסידות שכל אחד ואחד מישראל יכול "בשעתא חדא וברגעא חדא" לפעול בעצמו לבוא להמעמד ומצב דכהן גדול בקודש הקודשים ביום הכיפורים! ומהי הדרך לזה? על כך מספרת הגמרא: "שבעה בניו היו לה לקמחית וכולן שימשו בכהונה גדולה, אמרו לה חכמים מה עשית שזכית לכך, אמרה להם מימיי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי".

- דבר זה צריכה לדעת כל אישה מישראל - **שחינוך הילדים ואופן גידולם, תלוי בה, באם היהודיה, יותר מאשר באב. ומה נדרש ממנה? - לא שהבית יהיה מטופח ומצוחצח כו', אלא נדרש ממנה העניין ד"מימיי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי" - עניין הצניעות, כפשוטם של דברים.**

הרמז הפנימי: חשיבות המנהגים

נוסף להפירוש בפשטות - ישנו בהעניין ד"לא ראו קורות ביתי קלעי שערי" (כמו בכל עניין בתורה) גם רמז פנימי, ובהקדמה: עניינם של "שערות" הוא - שאינם חלק מגוף האדם, והיינו, שלא זו בלבד שאינם עיקר בגוף האדם (כמו הראש והלב), אלא שאינם נחשבים כלל לחלק מהגוף, כמו הידיים, הרגלים ושאר האיברים, ואינם אלא עניין חיצוני לגמרי, וכדאיתא בגמרא שהשיער נקרא "את

הטפל לבשרו", דהיינו שהשערות אינם נכללים ב"בשר", אלא נקראים "טפל לבשרו".

ואם כן, עלול אדם לחשוב: בשלמא הראש והלב - מובן שצריכים להיות ע"פ תורה, הידיים והרגלים - גם בנוגע אליהם נוגע שיהיו ע"פ תורה, אבל "שערות", שאפשר לגוזזם לגמרי, ואפשר לסלסל בהם ולעשות בהם כרצונו - מה נוגע שגם הם יהיו ע"פ תורה? והמענה לזה - שלא כך הדבר: אמנם אפשר לסלסל בשערות לטפחם ולעשות בהם כל מה שברצונו - אבל כל זה דווקא באופן המתאים ע"פ תורה, ועניין זה נוגע למצבם של הילדים.

וכאמור - יש בעניין זה רמז פנימי; ישנם הטוענים - בשלמא עניינים שהם מדאורייתא - בהכרח לציית להם, עניינים שהם מדרבנן - גם להם צריך לציית, שהרי הם נכללים בהלאו ד"לא תסור", אבל מה נוגע עניינים שהם מנהגים בעלמא? והמענה לזה הוא כנ"ל - שגם עניינים שהם בבחינת "שערות", שאינם חלק מגוף האדם, גם הם נוגעים. ובפרט כשמדובר בנוגע לחינוך הילדים, שבזה נוגע עניין המנהגים עוד יותר מאשר דינים, כמדובר לעיל. וזוהי ההוראה לנשי ישראל מהנהגתה של קמחית - שעליהן לדעת, שגורל ילדיהן תלוי בהן...

אישה יהודיה צריכה להבטיח שביתה יהיה בית יהודי, בית חסידי, ולא רק בעניינים עיקריים, אלא גם בעניינים של הידורים ומנהגים (שבאמת, גם הם עניינים עיקריים, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה "שלא תהא יושב ושוקל מצוותיה של תורה כו"), ועל ידי זה תזכה לילדים טובים וכשרים. ועל פי פתגמו הידוע של כ"ק מו"ח אדמו"ר: **"טובה פעולה אחת מאלף אנחות" - אין לצאת ידי חובה באנחות ובבכיות, אלא יעשו זאת בפועל ממש, ועל ידי זה יזכו לילדים בריאים בגשמיות ובריאים ברוחניות.**

משיחת ש"פ שמיני מבה"ח אייר תשט"ז

יש מרשם לנחת מהילדים, לילדים טובים? ואפרופו כוהנים גדולים - כתוב שהם נשאו נשים נאות! למה?

דור ישרים - בזכות צינעות בקבלת עול

- ועל פי זה יובן גם מה שכתוב "ברוך מבנים אשר". ומביא רש"י בשם הספרי: "אין לך בכל השבטים שנתברך בבנים כאשר", ואומר על כך רש"י: "ואיני יודע כיצד". ומה שכתב רש"י "ואיני יודע כיצד" - כי במניין בני ישראל לא מצינו שבט אשר מניין גדול יותר מאשר בשאר השבטים.

ובהכרח לבאר דברי הספרי על פי מאמר רז"ל "שקול זה כנגד כו", דהיינו שהוא מכריע את כל שאר השבטים מצד המעלות המיוחדות הנמצאות בו, והכוונה בעניינינו - עניין גודל הנחת מהבנים; על ידי ההנהגה בקבלת עול וחינוך באופן זה, זוכים לבנים ההולכים בדרכי התורה ומצוות וכו', וזוכים מהם לרוב נחת, הרבה יותר מריבוי בנים!

... שאפשר לזכות לנחת מבן אחד יותר מאשר מרבים, ועד שאפשר שיהיה אחד שהוא שקול כנגד ששים ריבוא, כמשה רבינו שהיה שקול כנגד כל ישראל, ו"אין דור שאין בו כמשה". ולבן כזה זוכים על ידי עבודה של קבלת עול דווקא.

וביאור שייכות הזכייה לבנים טובים לעבודה בדרך קבלת עול הוא, ששניהם הם בבחינת "רגל", ולכן ע"י ההנהגה בקבלת עול, זוכים לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות.

וזהו גם מה שכתוב במדרש אודות השכר שמקבלים ע"י העבודה בדרך זו של אשר: "מאשר שמנה לחמו" - "שהוא מעמיד בגדי שמונה". וכן מפרש רש"י (בפירוש הב') על הפסוק "יהי רצוני אחיו" - "שהיו בנותיו נאות כו' נשואות לכהנים גדולים" (ההולכים בשמונה בגדים).

- איזו שייכות יש ל"בנות נאות" עם "כהנים גדולים"? ועל כורחך צריך לומר,

שהכוונה בעניין היופי כאן היא ליופי רוחני, השייך לכהונה גדולה:

עניינה של אישה הוא "אעשה לו עזר כנגדו". עזר להבעל בעבודתו. וכפי שמצינו בעניין עבודת כהן גדול בפרט, שבשעת עבודתו ביום כיפור לפני ולפנים, היה נוגע העניין ד"וכיפר בעדו ובעד ביתו" - "זו אשתו". ובלי זה לא היה יכול לעבוד עבודתו.

**היופי האמיתי של האישה היהודיה הוא העניין ד"כל כבודה בת מלך פנימה".
שפירושו - עניין הצניעות - וזה מביא ומסייע לכהונה גדולה.**

וכיצד זוכים לכך? ע"י העבודה ד"דונו דיני" (פסחים ד, א) - **כאשר ההנהגה היא בקבלת עול, על פי שולחן ערוך, ובכלל זה עניין הצניעות - זוכים להקים דור ישרים עם בנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצווה, עד לכוהנים גדולים, דהיינו, בנים הנכנסים לקדשי הקדשים, ששם נמצאים רק הארון והלוחות שעליהם חקוקים עשרת הדברות - לא כתובים בדיו, שהוא דבר נוסף על הקלף, אלא "חרות על הלוחות".**

'תורת מנחם - התוועדויות', שמחת תורה תשי"ט

הברכות לילדים זה בכללי או קשור ספציפית גם למקרים של קשיים ובעיות?

שמירת הטהרה והצניעות תרבה הברכה

ב"ה, כ"ג תמוז, תשט"ז

ברוקלין.

ברכה ושלום!

במענה על מכתבה מט"ז תמוז, בו כותבת אודות מצב בריאותה ואשר בעבר הנה פעמים לא נגמר הריונה ר"ל.

הנה בעניינים כמו אלו יש להתחזק בביטחון בהשגחה פרטית על כל אחד ואחת מישראל, והוא תכלית הטוב, שישפיע לה חסד וטוב בטוב הנראה והנגלה, וככל שיהיה הבטחון יותר חזק, וביחד עם זה תדייק להיזהר כמנהג בנות ישראל הכשרות בדיוק שמירת חוקי טהרת המשפחה וחוקי הצניעות ובהנהגת ביתם בכלל, תמהר ותרבה הברכה במצטרך להם בכל ובזרעא חיא וקיימא בייחוד. וכיוון שבכל עניין צריך לעשות גם בדרך הטבע, הנה תשאל דעת רופא מומחה להנהגה מתאמת בימי ההריון, ובוודאי תשמר מהגבהת משא כבדה, מריצה בלתי רגילה וכיו"ב, וכשתתעבר בשעה טובה ומוצלחת לא לפרסם על דבר זה מלבד להקרובים ביותר עד שתכנס לחדש החמישי לעיבורה.

בברכה לבשורות טובות בכל האמור לעיל.

אגרות קודש חלק יא עמ' רעח אגרת ג'תרסה

צניעות האם ובריאות הבן

... כיוון שבריאות הגוף תלויה בעניינים רוחניים ואחר כך צריך לעשות גם בדרך

הטבע, הנה יבדוק את המזוזות בביתו וכן את התפילין שלו, וכוונתי לא להבתים של התפילין מבחוץ אלא בעיקר הפרשיות שתהיינה כשרות כדין, **והאם של הבן תהיה זהירה בעניינים של צניעות...**

אגרות קודש חלק יא עמ' שב אגרת ג'תרפח

אז צניעות = ברכה לילדים, יופי. יש סגולה גם לבריאות, לפרנסה?

אפשרויות גדולות שמביאות הצלחה גדולה

ב"ה, יום ה' לסדר ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם, התשי"ד
ברוקלין, נ.י.

ארגון נשי ובנות חב"ד

ה' עליהן תחיינה

ברכה ושלום.

שמחתי לקבל דרישת שלום מכן בעבודתכן... אני מקווה גם לקבל מכן לעתים יותר תכופות ידיעות פרטניות יותר, ידיעות משמחות, מכן ובני הבית שלכן שיחיו בנוגע לתורה ומצוות, שזהו בריאות ופרנסה ברוחניות, וזה מביא גם בריאות ופרנסה בגשמיות.

בהזדמנות זו אני רוצה עוד הפעם להדגיש את הזכות הגדולה והכוחות המיוחדים שהקב"ה נתן לנשים שהן יקימו את הבית, שיהיה בית יהודי אמיתי, ולהתמסר לחינוך של הילדים - נוסף על שאר המצוות בכלל.

בימים ושבועות אלו שקוראים בתורה את הפרשיות שהם קשורים עם הקמת המשכן והמקדש, מודגש שם, שהנשים היו הראשונות והמסורות ביותר בעבודת הקודש.

העניין של בניית המקדש, מסבירים הספרים הקדושים, שייך אצל כל יהודי, איש או אישה - וזהו הבית הפרטי ("די היגענע הויז"), שכל בית יהודי צריך להיות מקדש לקב"ה. וחלק גדול בבניית מקדש זה, שייך לאישה, וכפי שמוסבר בפרטיות בלקוטי דבורים מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, שניתן להשיג.

מוסבר גם במקומות רבים בגמרא ובזוהר, שהתחזקות בדרכי הצניעות של האישה

היא דרך בטוחה לבריאות, פרנסה והרבה נחת; נחת אמיתי, מילדים ונכדים. דבר זה תלוי בכל אחת מכן, לפעול בזה בעצמה וגם לדאוג לכך שידידותיכן, וכן קרובים ומכרים ידעו גם מהאפשרויות הגדולות שיש להן, וההצלחה שקשורה לכך.

ייתן ה' שכל אחת מכן תפעל בזה לפי מלוא אפשרויותיה, ואז ודאי ימלא ה' את הבטחתו לתת לה בריאות, פרנסה ונחת אמיתי במלוא המידה. המחכה לבשורות טובות ומברך כל אחת ואחת עם בני ביתה שיחיו בגשמיות וברוחניות.

אגרות קודש אגרת ב'תמז, מתורגם מאידיש

אני רוצה את כל הברכות, שיהיה אצלנו ALL RIGHT

לפנים משורת הדין בהידור ובברכת ה'

במתן תורה נזכרים לכל לראש "בית יעקב - אלו הנשים", ואחר כך "בני ישראל - אלו האנשים", כדי לפעול על האנשים - תלוי הדבר בנשים, כיוון שהאישה היהודיה היא עקרת הבית.

בת ואישה בישראל צריכה לדעת, שבה תלויה הנהגת הבית, ועליה לפעול גם על בעלה. ואף שאישה מצווה בכבוד בעלה, אף על פי כן, אם רק ישנו התוקף הדרוש, אפשר בדרכי נועם ודרכי שלום לפעול הכל...

- ואפילו עניין של הידור ולפנים משורת הדין - צריכה לדעת בת ישראל, שגדלה בבית חסידי, שיש לעשות גם עניין של לפנים משורת הדין ומידת חסידות, שהרי הרבי רצה שילמדו גם עם נשים עניינים של חסידות, ולכן כתב עניינים של חסידות גם באידיש. ונמצא, שעניינים של חסידות שייכים גם אליהן.

ובפרט כשרוצים מהקב"ה שיתן לפנים משורת הדין - שצריכים גם בעצמם להתנהג באופן זה, ואז יתן הקב"ה מידו הרחבה והמלאה בבני חיי ומזוני ריחי, בכל מאת האחוזים, וכפי שאומרים באמריקא: שיהיה "אלרייט"...

משיחת יום ב' דחג השבועות תשט"ו

הצניעות לא חוסמת את האפשרות שלי להתבטא ולמצות את היכולות שלי?

הצניעות - מקור מים חיים

"בנות ישראל הצניעות מכונות בשם 'מעייין חתום' (שה"ש ד, יב), כמו שהמדרש מפרש זאת באריכות, שהן נקראות כך מצד הצניעות; וכמו שרואים זאת גם בפועל, שנהר - עולה על גדותיו, זורם בגלוי, ברעש ובגאווה, אבל העניין של 'מעייין' - הוא דווקא בצניעות.

עד שהגמרא (ערכין י, ב) אומרת בנוגע למעייין השילוח ("ההולכים לאט") (ישעיה ח, ו), שהלך "כאיסר" (מטבע קטן) ואחר כך "הרחיבוהו" - ניסו להרחיבו, ונפסקו המים לצאת. במקום הרחבה, נפעל להיפך!

וכמו כן בעניין של "כל כבודה בת מלך פנימה" (תהילים מה, יד) - **שהמעלה של צניעות אינה כפי שמנסים להציג באופן כוזב, כאילו כאשר נחבאים ומצטנעים - נחסמת האפשרות למצות את עצמם. אומרת הגמרא - להיפך! בשעה שזורם 'מעייין יהודי' - אם זה בהתאם לרצון ה', אזי נהיה מזה מקור מים חיים, שאין לו הפסק; אבל אם 'ציווה המלך והרחיבוהו', מתנהגים בחוסר צניעות, גם אם זה מתוך כוונה טובה, רוצים שיהיה יותר מים - יותר שידוכים, יותר אפשרויות - בסופו של דבר נעשה בדיוק הפוך. לא זו הדרך שרוצה הקב"ה."**

משיחת י"ט כסלו התשל"א

כל הברכות מדהימות, אבל דייני נמאס מהגלות הזו. אפשר גאולה?

צניעות - מעיקרי עבודת נשי ישראל שבזכותן תבוא הגאולה

בהתחלה ההפטרה ["ותשר דבורה"] מרומזים **העניינים העיקריים שבעבודת נשי ישראל שבזכותן באה הגאולה:**

א) "ודבורה אישה נביאה אשת לפידות" - "מאי אשת לפידות שהייתה עושה פתילות למקדש" ("משכן שילה"). ודוגמתו בה "מקדש" שבביתו של כאו"א מישראל - פעולתן של נשי ובנות ישראל בהדלקת נר שבת (ויו"ט) להאיר את הבית כולו, ועל ידו את הסביבה כולה והעולם כולו בדוגמת הפתילות למקדש שעשתה דבורה שהאירו את המקדש והעולם כולו, "ממנו אורה יוצאה לעולם".

ב) **"והיא יושבת תחת תומר דבורה"**, "מאי שנא תחת תומר.. משום ייחוד" ("שהוא גבוה ואין לו צל (אין לו ענפים למטה) **ואין אדם יכול להתייחד שם עמה כמו בבית"**) - **מעלת הצניעות** ("כל כבודה בת מלך פנימה"), וכמודגש גם בשירת דבורה: "מנשים באוהל תבורך", "מאן נשים שבאוהל שרה רבקה רחל ולאה" ["שרה שנאמר בה הנה באוהל, רבקה שנאמר בה ויביאה יצחק האוהלה, רחל ולאה שנאמר בהן ויצא מאוהל לאה וגו'"], שזהו היסוד שעליו נשען קיום כל בית ישראל...

ע"י הנהגת הצניעות זוכים ל"ותשקוט הארץ" עד לתכלית השלימות שבזה, ועל פי זה יש לבאר גם סיום ההפטרה "ותשקוט הארץ ארבעים שנה", אף על פי ש"אין זה מדברי דבורה אלא מדברי כותב הספר" - שבזה מרומז שע"י הנהגתן של נשי ישראל הצדקניות בדרכה של דבורה, זוכים למעמד ומצב ד"ותשקוט הארץ", ועד לתכלית השלמות ד"ותשקוט הארץ" בהכניסה לארץ ישראל בשלמותה בגאולה האמיתית והשלמה.

משיחת ש"פ בשלח (י"ג שבט) תשנ"ב

צניעות למעשה

#2

איך אפשר להתקרב לקב"ה, לקדושתו?

לבוש צריך להיות מכסה ומסתיר ומעלים

בנוגע לפועל... התחיל כבר הזמן שבו צריכים להזהיר בעיקר בנוגע לעניין הצניעות, הן בנוגע לאורך הלבושים, והן בנוגע לסוג הלבושים - שלא יהיו מחומר שהוא בדוגמת נייר או זכוכית... אלא שיהיה זה "לבוש", שצריך להיות מכסה ומסתיר ומעלים...

ומובן עד כמה נוגע עניין זה - ממה שכתוב "קדושים תהיו כי קדוש אני", והיינו שע"י "קדושים תהיו", "הוו פרושין כו", שזהו עניין הצניעות, בכוחו של יהודי להידמות ולהשתוות עם קדושת הקב"ה, "קדוש אני".

... ומזה מובן, שעל ידי קיום הציווי "קדושים תהיו", שהוא עניין הצניעות, מתקרבים ומתקשרים עם העניין של "קדוש אני".

משיחת חג הגאולה י"ב תמוז תשכ"ג

גילוי מקום מכוסה - מה זה בעצם אומר?

גילוי במקום כיסוי - כ"שלט" המעיד שאין לה שום מעלות...

ויש לקוות שסוף כל סוף יקוים מה שכתוב "והשיב לב אבות על בנים" - כפירוש רש"י "על ידי בנים", וגם אצל בנות ואימהות בנוגע לפאה נכרית, וגם בנוגע לעניין הצניעות בלבושים שלדאבוננו נעשתה בזה פירצה גדולה שאין כמותה ("משטעלט זיך גארניט פאר וועגן וואס דא האנדלט זיך") אפילו אצל נשים זקנות,

- כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסיק ואמר: אין כוונתי לנשים זקנות שנזכרו בתשובות הרשב"א שהמנהג שלהן יש לו תוקף יותר משקלא וטריא של גדולי ישראל...

ולכן יש להסביר להן מעלת הצניעות כדי להקל עליהן לעמוד בניסיון שלא לחשוב שאמריקא שונה מכמו שהיה לפני עשרים או חמישים שנה

ויש להסביר להן שהנהגה באופן של היפך הצניעות מורה על פחיתות הכי גדולה. שבחורה חושבת שהדרך היחידה שתמצא חן בעיני בחור היא לא ע"י שכל ולא ע"י רגש הלב, אלא דווקא על ידי זה שתגלה טפח שצריך להיות מכוסה...

בהנהגה כזו היא נושאת 'שלט' ומודיעה ברבים שאין לה שום מעלות של בן אדם. לא שכל ולא רגש ולא שאר מעלות; וגם פניה מכוערות;

המעלה היחידה שיש לה, שמגלה טפח שצריך להיות מכוסה ועל ידי זה מגרה את הבחור שירצה לפנות אליה ולדבר עמה כו'.

כך שזוהי שפלות הכי גדולה שאין בה אלא עניין של פריצות. ולא עוד, אלא שהיא מתגאה בכך כמו כסיל שמתגאה בסכלותו.

משיחת יום שמח"ת תש"ל

אורך הבגדים המינימלי - מה הרבי אומר על זה? כשמנהג המקום להחמיר מעבר למינימום - כמה זה מחייב אותי?

המינימום המחייב, ולפעמים גם החומרה מחייבת מן התורה

בהמשך להכתוב לעיל בנוגע להנהגתן של בנות ישראל ובפרט בדורנו דור יתום, ובקשר לשאלה ששאלוני כמה וכמה בנוגע לאורך השמלות,

ידועה דעתי בזה **שמידה השווה לכל נפש (בנות ישראל תחיינה) ובכל מקום היא שתהינה הברכיים מכוסות אפילו בשעת ישיבה.**

הכתוב לעיל הוא, כאמור, דבר השווה ולכל הפחות.

אבל מפני שישנם מקומות שהנ"ל אינו מספיק, שהרי בענייני צניעות וכיוצא בזה, **נוסף על גדרי הצניעות שאין לשנותן בכל מקום, ישנם גם כן פרטים התלויים במנהג המקום - תלויים להחמיר, אבל לא להקל כמובן -** הנה בזה על כל רב ומורה הוראה במקום לברר ולהורות בנוגע לפועל.

ועוד להוסיף, וגם זה עיקר, שהמוכרח להחמיר, בהתאם לתנאי המקום, לאו דווקא הפירוש שהוא חומרא בעלמא, כי **אפשר גם כן שמפני תנאי המקום הרי - מן התורה אסור הדבר.**

ובכמה עניינים מצינו כיוצא בזה.

ואני תפלה אשר כל צוות ההנהלה, המורים והמורות שיה, יראו רוב נחת בעמלם בהבית רבקה על כל המחלקות והתלמידות שבהן, נחת אמיתי, נחת תורתי חדור באור וחיות חסידותיים, ובאופן של מוסיף והולך ואור. והרי תפקיד בית רבקה הרי הוא להעמיד בנות בישראל שתהיינה במשך הזמן כל אחת ואחת מהן עקרת הבית, בית נאמן בישראל, מתאים למה שנאמר חכמות נשים בנתה ביתה.

בכבוד ובברכה לבשורות טובות בכל האמור

אגרות קודש חלק כז עמ' רנו

צניעות - מאיזה גיל זה אמור להתחיל? חייל בצבאות ה', חיילת בצבאות ה' - מצאו והדגישו את ההבדלים...

תמונת החיילת בצבאות ה' - לבושה בתכלית הצניעות

מכיוון שמתקרבים לזמן הקיץ, יש עניין שצריכים להבהיר בעניין הלבושים של "צבאות השם".

בגליונות שמדפיסים (מזמן לזמן) ל"צבאות השם", ישנן תמונות של ילד וילדה - חיילי "צבאות השם".

ונוסף על זה שהילד והילדה הם מובדלים אחד מהשני, "כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה" - (שעניין זה הוא כבר עד עכשיו כדבעי) - יש להדגיש ולהבדיל גם בנוגע ללבושים שהם לובשים, שיהיה חילוק בולט בכל הלבושים, לילד מלבושים שונים וילדה מלבושים שונים,

וגם בכובע שיבליטו זאת - כובע מיוחד לילד וכובע מיוחד לילדה.

עד עכשיו זה גם היה מודפס באופן כשר - אבל כדאי שידגישו יותר ויבליטו את החילוק בין הילד לילדה (ע"ו שיעשו כובע שהוא מיוחד רק לילדים, ועל דרך זה לילדה שיהיה כובע שמיוחד רק לילדות).

וכן יש להדגיש בתמונת הילד את חוטי הציצית שיהיו בולטים לבחוף.

ובתמונת הילדה - שהבגדים יהיו כדבעי, בתכלית הצניעות - השרוול שיהיה כדבעי, שרוולים ארוכים וכו', שהרי העניין של הצניעות לדעת רוב הפוסקים מתחיל מבת ג' ויום אחד.

משיחת ש"פ תרומה תשמ"א

מבת ג' יום אחד

... על פי שולחן ערוך, מבת ג' ויום אחד כבר צריכה להתנהג בצניעות, וקל וחומר לבת עשר ויותר... אבל שלא להכביד עול... ולדבר בדרכי נועם.

לקוטי שיחות חלק יח בהוספות עמ' 448

צניעות הלבוש זה דבר עיקרי, אוקי. יש עוד? כמה אפשר לדרוש מאיתנו הנשים?

לא רק בלבוש - גם בדיבור

כשהקב"ה אמר שהוא מעיד שמשפחות בני ישראל נשאר טהורים וקדושים - שעניין זה תלוי (כדברי רש"י שנלקחו מהמדרש) בהנהגת נשי ישראל [אז, ועתה, ובכל הדורות שבינתיים] - הנה מבין שש מאות אלף יהודים "מבן עשרים שנה", כלומר מבין מיליוני אנשים היה רק מקרה אחד ויחיד בלתי-רצוי (וגם מקרה זה אירע באופן מרומה).

וכיצד התחיל מקרה יחיד זה (שלולי זאת לא היו יכולים לרמות אפילו אישה יחידה זו) - מספר רש"י שהדבר אירע בגלל שלא היה אצלה עניין הצניעות בדיבור, היינו שהנהגתה בדיבור לא הייתה באופן המתאים להנהגת אישה ובת בישראל.

ומזה רואים עניין נעלה יותר - **שיכולים לדרוש מנשי ובנות ישראל, שלא זו בלבד שיתנהגו בצניעות בעניינים עיקריים, כמו בנוגע ללבושים, אלא אפילו בין ובין עצמן, ראויות הן, ויש להן את הכוחות והברכות של הקב"ה, שאם רק רוצים, יהיה גם הדיבור ביניהן, ברחוב ובבית היהודי, באופן של צניעות!**

ועניין זה מהווה שמירה אפילו מעניין של רמאות, ובוודאי שלא יכריחו חס ושלום לעשות דבר שאינו לפי הכבוד והרצון - האמיתי - של כל אישה ובת בישראל.

ועל פי המדובר כבר ריבוי פעמים, שהתורה איננה "ספר היסטוריה" חס ושלום... אלא התורה היא "תורת חיים", באופן של "מעשה אבות סימן לבנים", היינו, שסיפור התורה מה שאירע עם האבות, עם זקנינו ועם זקנותינו, עם אבות ואמהות, הוא "סימן לבנים" בנוגע להנהגתם -

הרי זה גופא מהווה הוכחה, שגם כל אישה ובת יכולה ליישם זאת, ובשמחה ובטוב לבב, בימינו אלה... בכל מקום שבו נמצאת. וכאמור לעיל, החל מצניעות בכל העניינים, בנוגע להנהגה, בנוגע ללבושים ואפילו בנוגע לדיבור בין לבין

עצמן.

ובזכות זה שכך תתנהג כל אחת מכן, וכולכן יחד... - הנה כפי שהיה אז, "כימי צאתך מארץ מצרים", שהקב"ה הוציא את בני ישראל מגלות מצרים "ביד רמה", בראש מורם ובהרחבה, ובאופן של "לא תישאר פרסה", שלא נשאר בגלות יהודי אחד ויחיד, ולא נשאר בגלות דבר אחד ויחיד ששייך ליהודי, אלא לקחו הכול לילך לארץ ישראל, "ארץ טובה ורחבה",

כך גם בזכותכן ובזכות כל נשי ובנות ישראל בכל מקום שהן [שלכל אחת מהן ישנו התואר שהיא "בת שרה רבקה רחל ולאה"], יוציא הקב"ה את בני ישראל מגלות זה, "ואולך אתכם קוממיות", "בקומה זקופה", "בנערנו ובזקנינו... בבנינו ובבנותינו", הבנים והבנות, הנכדים והנינים - לילך לקבל פני משיח צדקנו - בקרוב ממש, בגאולה האמיתית והשלמה.

משיחת יום א' פ' במדבר, כ"ה אייר תש"ל בכינוס נשי ובנות חב"ד

צניעות זה כשרואים אותי. מה הקשר צניעות כשאני לבד בבית? על מי זה משפיע?

כשהאישה לבדה בביתה

... אומרת "תורת אמת" שתיכף ומיד משעה שהתינוק יוצא לאוויר העולם, מושפע הוא מכל מה שקורה מסביבו, גם כאשר יש מקום לחשוב שאין כל נפקא מינא בדבר, כיוון שבלאו הכי אינו מבין מאומה.

כלומר: לא זו בלבד שהתינוק מושפע מהמאכלים ומשקים שאוכל ושותה - דמאי קמשמע לן?! (=שזה הרי מובן מאליו), הרי הם נעשים דם ובשר כבשרו! הנה עוד זאת, גם כל מה שמתרחש מסביבו של התינוק יש לו השפעה על נפשו של התינוק, ודבר זה בא לידי ביטוי בשנים שלאחרי זה. ובוודאי שאופן הנהגת ההורים יש לו השפעה רבה על נפשו של התינוק, גם בהיותו קטן ביותר.

ותירה מזו: אפילו ההנהגה של ההורים בתשעת החדשים שקדמו ללידתו של התינוק - ניכרת ומשפיעה על התינוק! וכמסופר בגמרא (יומא מז, א) "שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שימשו בכהונה גדולה. אמרו לה חכמים מה עשית שזכית לכך, אמרה להם, מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי".

כלומר, **שהנהגתה בתכלית הצניעות - עד כדי כך שאפילו בהיותה לבדה, כאשר אף אחד לא היה עמה, לא ראו קורות ביתה את שערות ראשה - פעלה והשפיעה על בניה, ועד כדי כך, שעל ידי זה זכו להיות כולם כהנים גדולים, כלומר, שזוהי פעולה שהייתה לה השפעה כמה וכמה שנים לאחרי שנעשתה הפעולה**, כאשר בניה היו לאחרי גיל בר מצווה, בני עשרים שנה, שאז ראויים הם לכהונה גדולה! וכמו כן פעל הדבר על בניהם ובני בניהם, שהרי בכהונה גדולה מעמידים בנו תחתיו (בהיותו ממלא מקום אביו כו').

ומכיוון שתורה שבעל פה מספרת לנו סיפור זה, מובן, שאין זה סיפור מנחלת העבר בלבד, שהרי "מאי דהווה הווה", כי אם "תורה" ו"הוראה בחיים" לכל בת

ישראל - שתדע עד כמה צריכים להיזהר בעניין הצניעות, אפילו כאשר אף אחד לא נמצא בבית כו' - וטעם הדבר: מכיוון ש"הרגל נעשה טבע", הנה אם לא תקפיד על עניין הצניעות בהיותה לבדה בביתה, עלולה לשכוח ולהתנהג כן, גם כאשר מישהו נמצא בבית וכו' - ועד שההנהגה בתכלית הצניעות פועלת ומשפיעה על הבנים ובני בנים, כפי שלמדים מהסיפור הנ"ל.

'תורת מנחם - התועודיות' תשמ"ב, עמ' 2190

מי שנמצא במדרגה גבוהה גם צריך להיזהר בכל ההגבלות?

הימנעות מקול באישה / שירה מעורבת

בהתחלת שירת מרים נאמר (שמות טו, ב): "ותקח מרים ג' את התוף בידה גו"
- כלי זמר דווקא, ולא עניין של קול.

ולכאורה מאורע זה היה קודם מתן תורה, ואם כן, מהי ההגבלה בעניין זה, ובפרט שבני ישראל היו אז בדרגת צדיקים, במעמד ומצב שכל אחד מורה באצבעו ואומר "זה א-לי ואנוהו" - אך אף על פי כן רואים - שגם אז הקפידו על עניין הצניעות.

וזהו גם מענה לטענה שהוא או היא יכולים לעמוד בניסיון וכו' - שהרי ישנה הוכחה משירת מרים, **שגם במעמד ומצב של "מורה באצבעו" על אלוקות, היה צורך בהגבלה - לא באופן של קול, ולא ביחד עם הגברים, אלא רק "ותען להם מרים גו" (שם, כא), ש"אמרה שירה לנשים" (מכילתא ופרש"י עה"פ).**

וזהו גם ה"כלי" שעל ידו זוכים לקבל את היעוד "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים".

משיחת יו"ד שבט תשכ"ה

כשנוסעים לנופש - אפשר קצת לשחרר בכללי הצניעות ובהידורים?

הלכות צניעות - בכל מקום ובכל עת

"כיוון ש"דבר בעיתו מה טוב", הרי אף על פי שהבא לקמן הוא דין מפורש בשולחן ערוך ובכמה ספרים, מכל מקום הרי זה "דבר בעיתו", ובפרט במעמד כמה וכמה מבני ישראל, שבוודאי יפרסמו זאת:

כיוון שנמצאים עתה בימי הקיץ, שזהו הזמן שנוסעים ל"קאנטרי" (כפי שנקרא בלשון המדינה) - הרי **מצווה גדולה לפרסם בה"קאנטרי"ס - אשר "הלכות צניעות" שבשולחן ערוך, הם לא רק עבור ימי החורף אלא גם עבור ימי הקיץ, ולא רק בעיר אלא גם ב"קאנטרי", ולא רק לקטנים אלא גם לגדולים, ולא רק לגדולים אלא גם ל'גדולי הגדולות'.**

ויעזור ה' יתברך שיהיה קיץ בריא, קיץ כשר, וקיץ בריא ושמח".

משיחת יב תמוז תשי"ז

איך אפשר להפוך קללה לברכה? (ניחוש: דרך הפרטים העיקריים וה'כבדים' בהלכות צניעות?)

מלוא כל הארץ כבודו - גם בנסיעה ל'דירת ארעי' מחוץ לעיר

על הפסוק "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל" מפרש רש"י: "על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה" ... וכאן רואים, שכאשר מתחיל היום וצריך לעמוד להתפלל לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה - הנה לכל לראש מזכירים שבני ישראל הם צנועים (שזהו פשוטו של כתוב זה).

... ומכיוון ש'אוהל' כוונתו עניין של 'עראי' - כאן המקום לדבר על העניין שבימי הקיץ נוסעים לדירת עראי...

- יש הרוצים לומר, שכל עוד מדובר בדירת עראי בלבד, ממילא אין צורך להישמר כל כך בעניין הצניעות - וכמו כן בהידור מצווה - שהרי אין זה דבר 'קבוע', רק בדרך 'עראי'.

אך אין זה נכון. אפילו בשעה שנמצאים במצב של "אוהליך" או עניין של "עראי", גם אז מעלתם של בני ישראל מתבטאת בכך "שאינן פתחיהם מכוונים זה מול זה", ששמורים בעניין הצניעות.

וכי מדוע צריך לבנות את האוהל ("באנק") בכזה אופן שיהיו פתחיהם מכוונים זה מול זה? צריכים לעשות זאת באופן שיהיה "אין פתחיהם מכוונים", שאפילו **בדירת ארעי יהיו זהירים בעניין הצניעות...** עד שהגוי רואה את המעלה שבה, ומתפעל ואומר "מה טובו" על עניין זה.

וזו ההוראה מפירוש רש"י: שאפילו בשעה שנמצאים ב"אוהליך", גם אז נשמרים מהיפך הצניעות. ובזה הוא החידוש, שהרי בנוגע ל"משכנותיך" - שמירת הצניעות בזמני הקבע - אין בכך חידוש אצל בני ישראל שהרי הם "גוי קדוש", ואין זה פלא ששמורים על הצניעות. ההדגשה היא שאפילו בשעה שנמצאים

במצב של "אוהליך" - מצב של עראי, גם אז יודעים יהודים שהקב"ה נמצא בכל מקום ומלוא כל הארץ כבודו, שמלך מלכי המלכים הקב"ה נמצא תמיד איתם, ולכן מתנהגים באופן של "אין פתחיהם מכוונים זה מול זה", והם זהירים בעניין הצניעות.

גם פרט קל הוא עיקרי, ובכוחו להפוך קללה לברכה

מתוכן פירוש רש"י נראה גודל עניין הצניעות, שאף זה "שאינן פתחיהם מכוונים זה כנגד זה" שלכאורה אינו עניין עיקרי בצניעות, שהרי תכליתו הוא רק "שלא יציץ לתוך אוהל חברו", הנה גם דבר זה בכוחו לפעול שאפילו בלעם הרשע "עלה בליבו שלא לקללם", ועד שברכם: "כנחלים ניטיו" גו'.

ההוראה מזה: אל יאמר אדם שבדבר גדול ועיקרי בצניעות... יהיה נזהר, אבל בפרט קל ביותר אין מן ההכרח לדקדק כל כך, כי עליו לדעת שגם פרט זה הוא עניין עיקרי, עד שבכוחו להפוך כל עניין בלתי רצוי מן הקצה אל הקצה.

ועדיין מקום לפיתויי היצר: במה דברים אמורים, בנוגע להנהגה קבועה, אבל כשהנודן בהנהגה עראית אין מן החובה לדקדק כל כך בצניעות ובקלות כבחמורות -

וכאן המקום להדגיש בעניין שהזמן גרמא: אותם "המקילים" בכמה ענייני צניעות בקיץ, ובפרט - כשנמצאים בדירת ארעי מחוץ לעיר. ומהם האומרים: אחטא ואשוב - כאשר אשוב העירה. ונוגע להנהגת אנשים גם כן, ובפרט - לנשים, שהרי כל אחת ואחת מהן נקראת "עקרת הבית"...

גם בזה באה ההוראה: "ראה פתחיהם שאינן מכוונים זה מול זה" - גם בהיותם באוהלים, "אוהליך יעקב", אפילו ב"אוהל" עראי נוגע זהירות וצניעות כזו.

ולאיך גיסא: כשנזהרים בזה, ההנהגה היא באופן של "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", אזי "ויהפוך ה' אלוקיך לך" גו' וכפירוש רש"י בפסוק הסמוך: היה בליבו כו' וכשהפך המקום את פיו בירכם כו'...

משיחת ש"פ בלק תש"ל, ולקוטי שיחות חלק יג עמ' 78 ואילך

כיסוי הראש בפאה

#3

האמת, אני לא מבינה לגמרי את הקטע של פאה

מדוע לא סומכים על הקב"ה?

פאה נכרית הוא עניין שנוגע לבנים ולבני בנים, לפרנסה ולבריאות, כדאי את בזוהר שהדבר נוגע לבני חיי ומזוני.

אין לשאול מדוע פלונית ופלונית אינה חובשת פאה נכרית ואינה נוהגת כראוי, ומכל מקום טוב לה בבני חיי ומזוני והצלחה בכל ענייניה. ראשית, אין אדם יודע מה קורה אצל זולתו, ואיזה צרות יש לו, שהרי אף אדם אינו מספר לחברו מה מתרחש אצלו. ושנית, אין להביט על הזולת, אלא יש לקיים את ציווי הקב"ה....

וכי ממי מתביישים? מהחברה או מפלונית בת פלונית? ומה יאמרו, שאישה פלונית היא יהודייה שומרת דת משה? וכי מהי החרפה בכך?

האם דורשים בכך מסירות נפש גדולה מדי? אילו לא היה רחמנא לצלן מה לאכול, הילדים היו רעבים, והיו דורשים שמירת שבת במסחר ובפרנסה - הייתה זו מסירות נפש גדולה, והיו עושים זאת בלי ספק...

כאשר הולכים, למשל, לרופא, הרי אף שאינו מבין בשכלו מדוע נותן הרופא תרופה פלונית, מכל מקום מאמינים בו וסומכים עליו. וכן אמא שבנה אינו יכול לעכל את החלב, ופונה לרופא ילדים שיחליף את ה"פורמולה" - האם תאמר האמא, שבנה שוכב בעריסה, שהיא תמתין, תלך ל"קולג'" ל-5 שנים כדי להתלמד ולהבין את מה שהרופא יודע עתה, ורק אז תעשה כן?

- ה' אצלי "סטודנט" מ"קולג'", ואמר לי שאינו מניח תפילין ואינו לובש ציצית, משום שאינו מבין בשכלו מדוע יש לעשות כן... -

הסיבה היחידה שאין רוצים לחבוש פאה נכרית היא - משום שלא מבינים בשכל האישי שיש צורך בזה. מדוע אין סומכים על הקב"ה? כשמצווים "להשקיע דולר אחד", ומבטיחים תמורתו "מאה אלף דולר" - הרי אפילו על הספק כדאי לעשות זאת!

משיחת ר"ח אלול תשי"ד

מה קרה בעקבות שלוש נשים שהתעקשו על פאה?

כשלוש נשים בגרמניה התעקשו על חבישת פאה נכרית...

החילוק בין פאה נכרית למטפחת הוא בכך, שבנוגע לפאה נכרית אין ברירה על אתר, ובנוגע למטפחת יש ברירה להסירה. למשל, כשיושבים במסיבת אנשים, הרי כשהאישה חבושה פאה נכרית, אפילו אם ייכנס נשיא ארצות הברית - לא תסיר את הפאה, מה שאין כן בנוגע למטפחת - קל להסירה.

הטענה שלא סוכם על דבר חבישת פאה נכרית מקודם (קודם החתונה) - אינה טענה כלל: וכי זהו ענין שצריך לעשותו כדי לקיים הבטחה?! דבר זה צריך לעשות - משום שהוא מביא הצלחה ואושר אמיתי לבעל, לאשה, לבנים ולבני-בנים.

... ובפרט בזמננו, שאפשר להשיג פאה בכל הצבעים, וזה נראה יפה יותר מהשערות שלה.

תתבונן האישה בעצמה... מהי הסיבה האמיתית לכך שהיא אינה רוצה לחבוש פאה נכרית אלא מטפחת - כיוון שיודעת היא **שבנוגע לפאה נכרית אין ברירה להסירה כשהיא יושבת במסיבה או כשהולכת ברחוב, מה שאין כן בנוגע למטפחת יודעת היא שיש לה ברירה, שביכולתה להסיטה למעלה יותר ויותר, או לפעמים להסירה לגמרי.** ודבר ידוע הרבה מהמציאות.

יכולה היא לטעון, שהיא תלך לבושה במטפחת כראוי. - בוודאי שטוב הדבר אם יהיה כך, אבל מהמציאות בפועל יודעים שאין הדבר כן.

ואם כן לשם מה היא צריכה לקחת על עצמה ניסיון גדול כל כך? - אנו מבקשים בכל יום קודם התפילה "ואל תביאנו לא לידי ניסיון", ואם כן, כיצד ייתכן שרוצה לקבל על עצמה ניסיון כזה? מי לנו גדול מדוד המלך, שהגמרא אומרת עליו שהוא הרג לגמרי את היצר הרע, ומכל מקום גם הוא נכשל כשהגיע לידו ניסיון.

אפילו ה"רפורמים" לא אומרים שחבישת פאה נכרית היא "אנטי-מוסרית", הם

אומרים רק שזוהי "אופנה ישנה", ואם כן, ממה חוששים? - יאמרו שהולכת כאן בת ישראל.

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, כיצד קרה הדבר שבפּרנקפורט היו יהודים אדוקים ביותר בתורה ומצוות, ששמם התפרסם בכל גרמניה באדיקותם, אף שבתחילה היו שם כל ה"משכילים" הגדולים.

דבר זה קרה על-ידי שלוש נשים מישראל, שהתעקשו אז בתוקף על חבישת "פאה נכרית", על טהרת המשפחה ועל חינוך הכשר לילדיהן, והדבר פעל גם על אנשים ונשים אחרים, ובמשך הזמן עדה שלמה מישראל בפרנקפורט נשתנתה לטוב.

משיחת ר"ח אלול תשי"ד

תכל'ס, הפאה מעיקה על הראש...

דין ולא מנהג, חשיבות מיוחדת ושכר גדול

במענה למכתבה מי"ט טבת... אענה על שאלה הראשונה, ובנוסף שלה, בעיית כיסוי הראש באישה, על מה מסתמך המנהג וכו'.

הנה זהו דין גמור בתורתנו הק' תורת חיים, ולא מנהג בעלמא (אף שגם מנהג ישראל חשיבות גדולה לו) ולא עוד אלא שגם בין הדינים - חשיבות מיוחדת לקיום דין זה, כיסוי הראש באישה (נשואה, כמובן) כמובן מגודל השכר בעד קיום דין זה, ובלשונו המדויק [הועתק במפרשי השולחן ערוך חלק אורח חיים סימן ע"ה] (שם מבואר דין זה דכיסוי הראש בפרטיות) - שם מובא גם העונש אבל בוחר אני להעתיק בהנוגע להשכר [מאמר הזוהר הק' דפרשת נשא: בנהא יסתלקון בחשובין על שאר בני עלמא ולא עוד אלא דבעלה מתברך בכל ברכאן דלעילא וברכאן דלתתא בעותרא ובנין ובני בנין וכו']. (בניה יתעלו בחשיבותם על שאר בני האדם, ולא עוד אלא שבעלה מתברך בכל הברכות, בברכות והשגות קדושות מלמעלה ובברכות גשמיות בכל צרכי הגוף שלמטה, בעשירות בבנים ובבני בנים).

עוד להוסיף בהאמור, **שפלא גדול על כל מי שניצוץ אמונה יש בליבו ורוצה אשר החיים לאחרי הנישואין מאושרים יהיו לאמיתתן - בנוגע לבעל והאישה ובניהם שיברכם ה' יתברך. האומנם יש תפיסת מקום לאי נעימות (אפילו אם תמצוי לומר שיש בזה אי נעימות) שיש בכיסוי הראש בערך הברכה מהשם, יוצר האדם ובורא עולם ומנהיגו!?** והרי זהו קלות דעת שאין כמוהו, אפילו באם ספק וספק ספיקא בערך העניין, ועאכו"כ בדבר המפורש.

ממכתב כ"ד אדר תשכ"ה, לקוטי שיחות חלק לג עמ' 263

אם אתחזק בפאה זה נטו עניין שלי, לא?

להתאחד עם נשות אנ"ש הלובשות פאה

ב"ה, ו' תשרי, תשט"ו

ברוקלין.

ברכה ושלום רב!

... בעזרת השם יתברך התקבלו לאחרונה התנהגויות והנהגות מסוימות בין אנ"ש, ונשות אנ"ש בפרט, שעד עתה, מפני סיבות שונות, לא כולם נהגו כן.

כמו כל דבר שהוא חדש, קל להרוס אותו חס ושלום, לכן **גדולה באופן יוצא מן הכלל הזכות של כל אחד התורם את חלקו לחזק זאת. מצד שני - קל יותר לפעול זאת בעצמו - גם אם עד עתה לא העריכו את זה לפי החשיבות האמיתית - כשמתחשבים בכך שאין זה עניין פרטי אלא יש לזה השפעה, במידה ידועה, על כל החוג.**

לכן, מבלי להיכנס לסיבות שמנעו עד עתה את ההנהגה של דברים מסוימים בבתי אנ"ש, בלבושים ובחינוך הבנים, רצוני להדגיש לכן שוב, שמהיום ואילך **על כולן, ללא יוצא מן הכלל, להתאחד עם נשות אנ"ש הלובשות פאה, הנותנות לילדים חינוך חסידי אמיתי, והמנהלות בית חסידי אמיתי בכל הפרטים. וה' יתברך יעזור לכן - שתראו את האמת, שאין זה דבר כל כך קשה, ואין זה דבר שיש להתבייש בו חס ושלום. אדרבה תהיינה גאות בזה, שכן ישנו התוקף לא להתבייש, בכך שבעת ההליכה ברחוב חברות וידידות תכרנה שכאן הולכת בת ישראל האוחזת בדת משה וישראל, ועד כדי כך - שאיננה רוצה להסתיר את זה. ותהיינה גאות, שילדיכן יודעים שהם אחרת מכל הגויים, והם קיבלו את התורה, תורת חיים, ולומדים אותה כיסוד היחידי של החינוך שלהם,**

שכן רק לאחר הנחת יסוד הבניין וחיזוקו במשך זמן מסוים, ללא כל בלבולים והפרעות של לימודים אחרים, אפשר לחשוב על המשך החינוך...

'אגרות קודש - מתורגמות' חלק ב עמ' 146

לא נעים לי להיות צדיקה יותר מהחברות שלי...

להתבייש מבשר ודם או מהקב"ה?

ב"ה יו"ד אלול תש"כ

ברוקלין.

ברכה ושלום!

במענה למכתבה מסוף חדש מנחם אב, בו כותבת אודות פאה נכרית, ואשר **בסביבתה - דתית בו נמצאת אין נוהגות כזה ומתביישת אפשר יצחקו לה באם תלבש פאה נכרית.**

בעצם העניין דלבישת פאה נכרית, ולא להסתפק בכובע ומטפחת, מבואר ההכרח בזה בכמה מקומות. **והרי רואים במוחש, אשר לבישת כובע ואפילו מטפחת, משאירה חלק השיער בלתי מכוסה, (על כל פנים במשך זמן קצר), זאת אומרת שעוברים על האיסור הגדול, וכהפסק דין בשולחן ערוך או"ח סי' ע"ה; וגודל העניין מובן גם כן מגודל השכר בעד קיום הציווי כפי שנצטוונו. וכלשון הזוהר הקדוש: מתברך בכלא, בברכאן דלעילא ובברכאן דלתתא, בעותרא בבנין ובבני בנין. (מתברך בכל הברכות, בברכות והשגות קדושות מלמעלה ובברכות גשמיות בכל צרכי הגוף שלמטה, בעשירות בבנים ובבני בנים).**

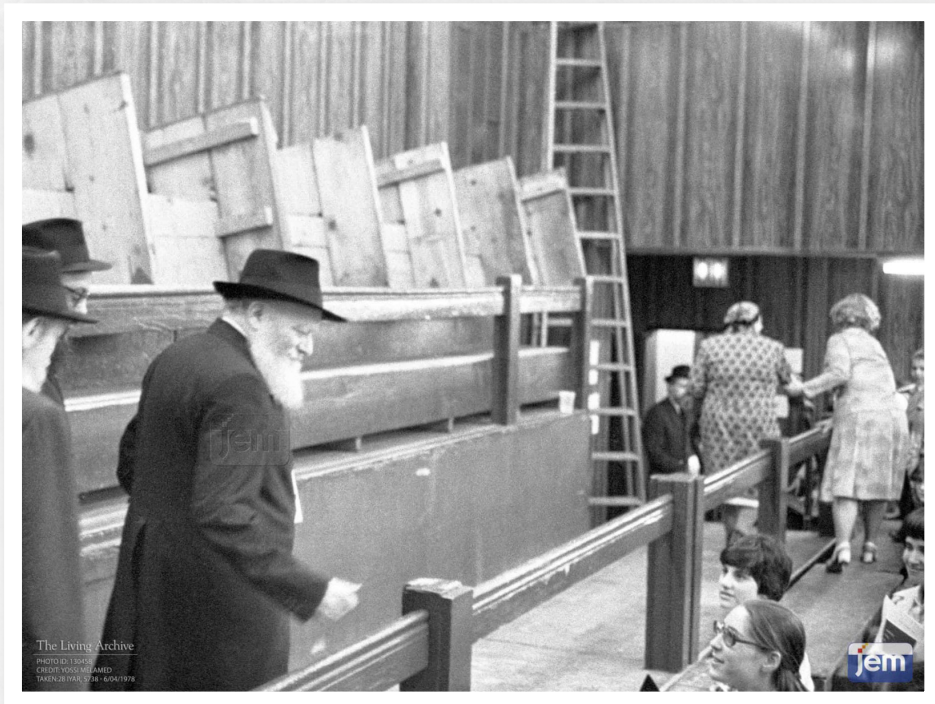
ולכתבה שאפשר יצחקו עליה ותתבייש וכו';

אפילו בתוככי הנוער דארצות הברית, נרגש לאחרונה **רגש של כבוד, דווקא לאלו שעומדים חזק על דעתם, ואין מתביישים ממי שלועג עליהם ולהשקפת עולמם, ומתייחסים בלעג ובבוז לאלו הנמשכים אחרי הרוב ללא יציבות נפשית כלל, ובוודאי יודעת אשר התחלת כל הארבעה חלקי שולחן ערוך היא: ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת ה' יתברך.**

ועוד וגם זה מובן ופשוט: השם יתברך "את המים ואת הארץ אני מלא" נמצא עם האדם בכל מקום ובכל זמן, מה שאין כן בני אדם ואפילו בסביבה הכי קרובה

שלא תמיד נמצא בקרוב מקום אליו ולכן הייתכן, אשר לא יתבייש חס ושלום
מפני הקב"ה ויתבייש מפני בשר ודם!?

אגרות קודש חלק יט איגרת ז'תכה

אז מה הערך המוסף של כיסוי ראש בפאה (חוץ מהעלות המטורפת ;)?)

פאה - כיסוי מלא, מטפחת - ניסיון תמידי

במענה למכתבה מד' תצוה בנוגע לפאה, בו כותבת שאינה מבינה בדיוק מה הכוונה בזה, עניין הפאה הוא, **ההשערות תהיינה מכוסות לגמרי, ובמילא אם מכסים רק חלק, אין זה כפי שהכוונה בזה היא.** גם הייתה צריכה להשתדל שגם אחרות יעשו כן, ולבאר להן שזוהי הדרך וסגולה לבריאות, פרנסה ונחת אמיתי מהילדים, וה' יתברך יעזור לבשר בשורות טובות בזה.

'אגרות קודש - מתורגמות' חלק ב עמ' 89, אגרת ב'תסג

... במ"ש אודות כיסוי הראש - כבר גיליתי דעתי זה כמה פעמים, שכיסוי במטפחת (טיכל) בעוונותינו הרבים בדורותינו אלה, אינו מחזיק מעמד, **כיוון שבכל פעם ופעם עומדת האישה בניסיון, אם לכסות כל שערה או רק חלק מהם או כו', מפני שלא תתבייש מפני המלעיגים (אף שאינם אלא בדמיונה, או לפעמים גם במציאות) מה שאין כן בלבישת שייטל, הרי אי אפשר להסיר השייטל כשנמצאים במסיבה וכיו"ב.**

אגרות קודש חלק טז אגרת ו'קה

ב"ה, א' טבת, התשט"ו

ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ מוה"ר חיים זוסיא שי' [ווילימובסקי]

שלום וברכה!

...ומה שכתב אודות החילוק בשייטל [פאה] וכיסוי ע"י מטפחת, הנה פשוט הוא שכשכיסוי הראש הוא במטפחת ופוגשים במכירה או ידידה חופשית, הנה **לפעמים תכופות נשמטת (גלישט זיך אראפ) המטפחת או שגם נעלמת כליל**

בכיס, מה שאין כן בשייטל שאי אפשר לעשות זה, ובמילא סוף סוף הרגל נעשה טבע שני...

אגרות קודש חלק י עמ' קפה אגרת ג'קנא

צער מול שר

בתמהון קראתי במכתבו ל.. שיחי' כאילו שיש חס ושלום עליו קפידא וכו'. ומובן שאין לזה כל יסוד, וככתוב לאחדים שבכלל אין אני רואה תועלת מקפידא, יכול להיות שיש לפעמים צער מהנהגה בלתי רצויה, או מזה שאין מנצלים את הברכה והצלחה שה' יתברך נותן, וכואב הלב שעניינים אלו יכולים להיות יותר טוב משהם ובשביל דברים של מה בכך, אין מנצלים את ברכות ה' יתברך.

מזה מובן שקפידא הוא עניין הופכי לגמרי ועל אחת כמה וכמה יותר מקפידא, יש בעניין שלכם אמנם מקום לצער כאמור לעיל, אבל אין לזה שייכות, ללמוד מהמכתב שלי דברים שלא נכתבו, או שמשום זה מתעכב המענה (שלכל היותר זהו משום טרדות רבות).

ואני מתכוון בזה, לדבר שכמדומה כתבתי לכם כבר, העניין של פאה אצלכם בבית, וכפי שאני כבר, כמדומה, המזתי לכם, שדבר זה לא נפתר ופשיטא שאינו נעשה מתוקן, על ידי שמעלימים עין מזה. וה' יתברך לפניו נגלו כל תעלומות.

והצער והשייכות לזה מובנת מאליה, לפי הזוהר הק' (שמובא באחרונים על שולחן ערוך או"ח חלק ג' קכ"ו ע"א), בעיא איתתא לאיתכסא בזיוותא דביתא (שצריכה האישה להתכסות בזיוות ביתה - כלומר אפילו במקום צנוע). (מזה מובן עד כמה יותר מבחוץ לבית) ואי עבדת כן.. בנהא יסתלקן בחשיבו כו' מתברך בכולא בברכאן דלעילא בברכאן דלתתא בעותרא בבנין בבני בנין (ואם עשתה כך... בניה יתעלו ויהיו חשובים יותר וכו' ובעלה מתברך בכל הברכות, בברכות והשגות קדושות מלמעלה ובברכות גשמיות בכל צרכי הגוף שלמטה, בעשירות בבנים ובבני בנים), עיין שם היטב.

ברצוני להדגיש שוב, שלא קיימת כאן מינה ומקצתה של קפידא, אלא צער וכאב, שגדלים והולכים כשמתבוננים בזה - כזו מסירות נפש גדולה כביכול דורשת ההנהגה הרצויה לגבי שטח זה? ועוד יותר כשלוקחים בחשבון המקום שנמצאים בו עתה, שהנהגה טובה כזו תהא מורגשת ביותר בהרבה משפחות יהודיות, שהם יתחילו גם כן לעשות זאת, וללכת מחיל אל חיל.

ויהי רצון שסוף כל סוף כל אחד מאתנו יראה איך שהקב"ה משפיע ברכה והצלחה בגשמיות וברוחניות ויעשו את כל הכלים הנחוצים כדי לקבל ולהשתמש בברכה זו במידה המקסימלית. וכשבאים אנחנו מחודש הגאולה חודש תמוז גאולת רבינו נשיאנו וגופא בתר רישא אזיל, הנה יגאל כל אחד ואחד מאתנו בתוך כל ישראל מכל עניינים המבלבלים ויוכלו לעבוד ה' יתברך בשמחה ובטוב לבב.

ממכתב ה' מנחם אב תשי"ח, לקוטי שיחות חלק לג עמ' 267

דווקא פאה?

כיסוי הראש בפאה נוגע לביסוס כל הבית

ב"ה כ"ה שבט, תשי"ב

ברוקלין.

שלום וברכה!

נתקבל הפ"נ שלו בעדו ובעד בת גילו מרת... שיחיו וכשאהיה על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אקראהו, ובטח יעורר רחמים רבים להשפיע להם בכל המצטרך, ובפרט מה שכתב בשולי הפ"נ שלו בנוגע לבת גילו שיהיה אצלם א חסידישע הויז (בית חסידי) וכו' הנה בטח גם מצדו משתדל בזה להשפיע עליה ברוח הנ"ל. **ומה שנוגע ביותר בשביל ביסוס כל הבית, כיוון שזהו עניין שבגלוי, ובפרט במחננו, שכפי השמועה התחילו להרגיש איזה חלישות בזה, היינו בעניין לבישת הפאה, ובמילא צריך בזה תקיפות אשר אי אפשר בלאו הכי (בלי זה), כי אם שתלבש ותישא שייטל (פאה) דווקא, ובלי ספק אשר הרצון שלו ימציא אצלו אותיות המתאימות שיבוא לפועל ויצליח.**

אגרות קודש חלק ה עמ' רלב אגרת א'תלב

בסך הכול פאה, למה להתעסק בזה כל כך הרבה?

זו לא שאלה של פאה אלא של כל צורת החיים

ב"ה, כ"ט אדר, התשי"א
ברוקלין.
שלום וברכה!

נודעתי שהייתה כבר ההתראות של בתו... שתחיה עם ב"ג שיה, והנני לברכם בזה בברכת מזל טוב שתהיה ההתקשרות בשעה טובה ומוצלחת, והוא זוגתו שיחיו ירוו מהם ומשאר ילדיהם שיחיו רוב נחת ועונג, אידישן און חסידישן נחת.

אבל, מאידך גיסא, אמרו לי שיש חשש שנחלשה אצל בתו שתחיה החלטתה ללבוש פאה נכרית. איני יודע איזה השפעה פעלה חלישות החלטתה זו, אבל בטח משתדלים, באופן המתאים ובניחותא לראות שתקיים את ההבטחה על דבר זה, וכפי שאמרתי בהיותם פה, **שאינ זו שאלה של פאה נכרית בלבד, אלא פון א גאנצן שטעל אין לעבן [של כל צורת החיים]**. והנני כותב לה בייחוד על דבר זה...

אגרות קודש חלק ד עמ' קצה אגרת תתקלד

כמה עולה פאה, או כמה שווה ברכה לפרנסה?

אילו הייתה חובשת פאה -
היו כבר רואים שינוי ממשי בפרנסה

ב"ה י"ד שבט, תשי"ב
ברוקלין.
שלום וברכה!

... נהניתי ממה שכתב שקבל משרת... שבוודאי משפיע על היחס אליו ואל זוגתו תיה בכל החוגים דבני ישראל שם וסוף סוף גם הפרנסה תבוא ובמשך הזמן גם פרנסה בהרחבה (**אף שאם היו שומעין לדברי היינו בהנוגע לי"ג תיקוני דיקני [=זקן]**, וע"פ המבואר בפירוש המילות להצ"צ ע"פ והוא רחום ס"ד (נדפס ג"כ בתהלים יהל אור הוצאת קה"ת), **וזוגתו בהנוגע להשייטל** (ע"פ המבואר בזוהר ח"ג קכ"ו ע"א), **כבר היה נראה שינוי ממשי במציאות הפרנסה**, נראה בעיני בשר אפילו, ומה יש בידי לעשות בשני עניינים אלו נוסף על הדיבור?...)

אגרות קודש חלק י' עמ' שיא אגרת ג'רסו

אני באמת ראיתי ברכה מחבישת הפאה. אז... מה עוד הרבי רוצה ממני?

לאחר שראתה את ברכת הפאה
עליה להשפיע גם על סביבתה

ב"ה כ"א אייר, תשי"ג

ברוקלין.

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבו מל"ג בעומר, ונהייתי במאד לקרות בו ממה שכתב שהוא
וזוגתו שיחיו רואים השגחה פרטית בעיני בשר שלהם, וצריך היה להסביר לזוגתו
תחיה את העניין בביאור יותר, אשר **כיוון שראתה במוחש איך שהפאה הביאה
לה ברכה והצלחה, הרי צריכה להיות עינה טובה גם בשל אחרים** וכמאמר רבותינו
ז"ל במידות נותני צדקה, ולהשפיע גם על סביבתה בכיוון זה, אשר כששומעים
דברים כאלה מאישה שנתחנכה באוויר ארצות הברית, הנה יש לזה השפעה
גדולה ביותר עליהם...

בברכה.

אגרות קודש חלק ז עמ' רנד אגרת ב'קיב

קשה לי לעשות שינוי, אני ממש מתלבטת

**להכיר תודה לה' על הניסים ולקדש שמו ברבים -
בחבישת פאה שלמה**

ב"ה ז' אייר, תשי"ד

ברוקלין.

ברכה ושלום!

לפני שבועות אחדים הראה ה' יתברך את חסדו במה שקרה לה, שאפשר לקרוא לזה בשם נס, באופן נורמלי זה צריך לעורר **הכרת תודה לה' יתברך, שהוא הרופא כל בשר ומפליא לעשות. והתודה צריכה לבוא לידי ביטוי בדרך שה' יתברך רוצה**, ורצונו נאמר באופן מדויק לכל ישראל ללא הבדל בין איש לאישה בתורתו הקדושה. ולכן **קיוויתי שזה יעורר אצלה רצון ללבוש פאה שלמה; שבזה מקדשים את השם ברבים, ואם נדמה שזה קשה, הרי ביטוי התודה להשם יתברך בזה עוד יותר גדול, במילא יש לעשות זאת ביתר שמחה.**

גם קיוויתי שבנוגע לאחרים יהיה ביטוי להכרת תודתה לה' יתברך על פי מה שהוא - הוא יתברך - תובע בתורתו הק', להשפיע גם על סביבתה, שהם יהיו יותר יהודיים ובפרט בדברים הנעשים בפרהסיא, היינו שאנשים רבים רואים זאת. לכן הפליאה אותי מאד השמועה שהגיעה אלי, שהנס שאירע עמה התקבל כארוע נורמלי, ולא זו בלבד שזה לא הביא עמו כל הכרת תודה והכרה של חסד ה' יתברך להיות בעצמה נלהבת יותר וקרובה יותר ליהדות, אלא עוד מנצלים את ההשפעה שישנה על קרובים שהם יתייצבו נגד השלחן ערוך, שכאשר הולכים לחתן בת - שחתונה היא יסוד לכל החיים - ירצו לעשות זאת הפוך ממה שאומר השם יתברך בשולחן ערוך שלו. ומחשש שמא הכלה עצמה כן תרצה לעשות כפי שהשולחן ערוך מצווה, מחפשים להשפיע על ההורים שיעשו הפוך מהשולחן ערוך, וזוהי הכרת התודה לאחר הנס שה' יתברך עשה.

... והנני מקווה שאקבל ממנה בשורה טובה, שכבר לבשה פאה שלימה לפחות

מהיום והלאה, כמנהג בנות ישראל הכשרות, וגם שמנצלת את השפעתה להשפיע על סביבתה בכלל ועל הקרובים אליה בפרט שיתנהגו כפי שהשולחן ערוך מורה, וה' יתברך יעשה מאושרים.

'אגרות קודש - מתורגמות' חלק ב אגרת ב'תרל"ז

מה עושים כשהפאה גורמת כאב ראש??

הפאה לטובתה ולטובת משפחתה

לכתבה אודות כיסוי השערות שלה - אין בזה כל שאלה כלל, כיוון שה' אמר ברור שלטובת האישה ובעלה וילדיהם שיחיו שלא תהיינה שערות ראשה גלויות - ודאי אשר כן הוא ואי אפשר שע"י קיום מצוות השם, יבוא כאב ראש או הדומה לזה!

לדוגמא, לכתבה אשר לובשת פאה נכרית בא כאב האמור, אפשר: 1. שזהו שקר היצר הרע, שאינו רוצה שיקיימו מצוות ואינו רוצה שתבואנה ברכות ליהודים. 2. באם אמת הוא - הרי זה ראייה שלטובתה תגזוז שערותיה שתהיינה קצרות, אז ודאי שלא יהיה כאב ע"י הפאה נכרית.

לפלא שאחרי שראתה בגלוי ברכת ה' וניסיו בהולדת הבן שיחי', שואלת בהעניין!.

לקוטי שיחות חלק לג, הוספות - עמ' 264

גם אם אצא בכיסוי ראש אחר - בוודאות לא יתגלו שערות, אז יש עניין להקפיד על פאה דווקא?

הפאה - תנאי הכרחי, עניין כללי שנוגע לרבים

במענה על מכתבו מכ"ח אייר, בו כותב אודות הצעת נכבדות עבור בנו שיחיה. מובן ופשוט אשר תנאי שאי אפשר בלאו הכי הוא עניין הפאה, כי פשוט שאינו דומה הזקנות ואלו שבאו ממדינתנו לפנינו, לזוג צעיר המתחילים עתה לבנות בית בישראל, ובכפר חב"ד, מיסודו והנהלתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, ואין זה רק עניין פרטי, אלא גם עניין כללי וגדר וזכות הרבים.

לאידך גיסא, אין בהנ"ל כוונתי שמוכרח לדבר על דבר זה ברעש וברוגז ובתור פקודה וציווי, כי העיקר הוא בהנוגע לפועל, ושיהיו בטוחים על דבר זה קודם החופה. וכפי שמתארים את מהותה של המדוברת, ואיך שקבלה עליה הנהגת בית הספר "בית יעקב", וכנראה נשמעת להוראת המנהל דשם שבטח גם הוא יסייע בתעמולה בהנ"ל, בטוחני שיעלה בידם להתדבר על דבר הנ"ל.

ובפרט שכאמור זהו נוגע לרבים, שאפילו אם פלונית אומרת שבהנוגע אליה אין נפקא מינה באיזה אופן תכסה ראשה, כיוון שבכל אופן יהיה הכיסוי כדבעי, מובן שאינה יכולה להבטיח בהנוגע לאחרות וקל להבין. ובאם יסודר הנ"ל, שהיא טובתם האמיתית של שניהם והמשפחות, נכונה ההצעה ויהיה בשעה טובה ומוצלחת.

יש מקום לומר שמי שהוא יטעון על דבר הנהגת האימהות (הדור הקודם) שלא דווקא בפאה. אבל כבר מילתי אמורה (בהקדם הידוע בחסידות, אשר כל היפך הברכות שבתורה, באמת ברכות הם. עיין לקו"ת פרשת בחוקותי) שהרי זה מברכות עקבתא דמשיחא, אשר בת קמה באימה להוסיף עליה בשמירת התורה והמצווה.

אגרות קודש חלק טו, אגרת ה'תק"ג

ישועה לילדה בזכות התחייבות עתידית לחבוש פאה

ביומן משנת תשי"ח רשם אחד האברכים שהתגורר בסמיכות לחצר הרבי את הארוע הבא, הנמסר כאן בלשונו:

"השבוע ביקרה אצלנו מרת פרוס, חמותו של שלום לברטוב ומרדכי דובינסקי, וסיפרה דבר נפלא מכ"ק אדמו"ר. אחד הבעלי בתים בבית הכנסת בו משמש שלום לברטוב בתור שמש, יש לו ילדה בת אחד עשרה, ולא עלינו נשרו שערותיה באופן מבהיל עד שהייתה מתביישת לצאת החוצה. היו איתה אצל הרבה רופאים וגם אצל אדמורי"ם, אבל ללא הועיל. ויעצם שלום לברטוב שילכו לכ"ק אדמו"ר וישמעו לעצתו.

כ"ק אדמו"ר אמר להם שבאם תקבל הילדה על עצמה, אשר כשתגדל ותינשא תלבש פאה נכרית, יעזור לה ה' יתברך שיגדלו שערותיה. היא הבטיחה וקיבלה על עצמה, וכעבור זמן התחילו שערותיה לגדול, וכעת יש לה שערות גדולות ונאות".

'התקשרות' גליון מח מדור 'ניצוצי רבי'

הכוח שלך: להשפיע

#4

תכל'ס האישה נותנת את הטון, נכון? אני אחת עם אידיאל. אמיתי! איך מוציאה את זה לפועל?

ההשפעה החזקה ביותר: דוגמה חיה שפורצת ומגיעה "חוצה"

ב"ה, ל"ג בעומר, ה'תש"ל

ברוקלין, נ.י.

לועידה השנתית החמש עשרה של נשי ובנות חב"ד

ה' עליהן תחינה

ברכה ושלום!

... כדאי להתעכב על הפסוקים שקוראים בפרשת השבוע של הוועידה, בה מזכרות הברכות האלוניות הבאות כשכר על "בחוקתיי תלכו ואת מצוותי תשמרו".

הנקודה המרכזית של הברכות היא: "ונתתי משכני בתוכם.. והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם". והגם שהברכה קשורה עם שמירת התורה והמצוות באופן כללי, כמצוין בתחילת הפרשה... אומנם, בסיום הברכות מצוינת ומודגשת במיוחד חשיבות הקדושה, הטהרה והצניעות, משום שהן היסודות למשכן ה' ולשכינה בעם ישראל בכלל, ובכל יהודי, איש או אישה בפרט.

הדבר מצוין בהדגשה מפורטת גם במקום אחר בתורה: "והיה מחניך קדוש, ולא יראה בך ערוות דבר ושב מאחריך". (תצא כג, טו).

חכמינו מבהירים בפרוטרוט, שצניעות וקדושה צריכים להישמר בכל העניינים, בין בדיבור ועל אחת כמה וכמה בביגוד ובהנהגה.

בהזדמנויות שונות הוזכר כבר, **שנשים ובנות יהודיות "נותנות את הטון" בשטחים מסוימים בחיים היהודיים, כפי שרואים במוחש. במיוחד ובפרטיות הרי זה בשטח של צניעות**, כפי שמובא פעמים רבות בדברי חכמינו ז"ל, **עד שנאמר**

שהנחת הגדולה ביותר הבאה מהילדים, בין בגשמיות ובין ברוחניות, תלויה בהנהגה הצנועה של האמא.

הקב"ה יעזור, שהוועידה - שהנושא העיקרי שלה הוא צניעות - תוציא לפועל את האידיאל האמיתי של האישה היהודיה, וישפיע על חייהן בצניעות במעשה ובדיבור, שקשורים עם צניעות המחשבה.

וכשם שבנוגע לכל הפעולות הטובות, דורשת החסידות שיפרצו גם חוצה, יש לקוות, שהטון, ובעיקר הפעולות, מועידה זו, יגיעו עד לקהילות רחוקות מאוד, שבינתיים הן עדיין "חוצה". וההשפעה החזקה ביותר הרי זה על ידי שמראים דוגמא חיה. זכות הרבים ודאי תעזור לכם ותביא את עזרת ה' והצלחתו.

אגרות קודש חלק כו עמ' שפט אגרת ט'תצט

שמדברים על הכוח של נשים, מתכוונים שלא יחטיאו ולא יכשילו - זה העניין?

לנשים ניתן הכוח לבטל קטרוגים שאחרים אינם יכולים לבטל!

מסופר שקראו לבלעם - שהיה המנגד על נשיא הדור, על משה, כדאיתא בספרי סוף פרשת ברכה על הפסוק "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה" (דברים לד, י), ש"בישראל לא קם אבל קם הוא באומות העולם" - וכל עצותיו לא הועילו מאומה, עד שנפל בדעתו העצה - "לכה איעצך גו" (במדבר כד, יד) - העצה של בנות מדין, ועל זה אומרים "אשר לא היטהרנו עד עתה" (עיין יהושע כב, יז) - מעוון פעור, וצריכים עדיין עד עתה את המלחמה של משה רבינו, וכמו שתוספות מביא במסכת סוטה (יד, רע"א) שקבורת משה הייתה "בגיא מול בית פעור", כדי שבשעה שנזכר עוון בית פעור - "רואה (המקטרג) קברו של משה", ואז הוא שוקע, ומסיר הקטרוג מעל ישראל.

אשר נוסף על כל הפירושים בזה - יש גם נקודה בנוגע אלינו, שכאשר ישנו עניין שזהו מנגד לנשיא הדור, שזהו נשיאנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שזהו קשור למה שכאשר יש דבר שלא מצליחים לפעול בו, מתחילים על ידי "עזרת נשים" - ואז ישנו העניין ד"חכמות נשים בנתה ביתה" - ע"י "בנות ישראל הכשרות", שהם הלעומת זה של בנות מדין, וכשם ששם היה "ויזבחו לאלוהיהן" - כמו שאומר בפסוק, כמו כן פנימיות הכוונה של "חכמות נשים בנתה ביתה" - הוא בשביל לבנות "בית מקדש" ומשכן לו ית' - שיהיה "ושכנתי בתוכם".

ועל דרך שאצל משה היה בנתינת התורה כולה את ההתחלה של "כה תאמר לבית יעקב" - "תחילה לנשים" - כך הוא גם בתמידות בעניין של "בגיא מול בית פעור", שישנו את כל הסדר הנ"ל, שהכוח ניתן לנשי ובנות ישראל שהן יכולות לבטל קטרוגים אלו שאחרים אינם יכולים לבטלם. ועל ידי מה נפעל זאת - על ידי ההיפך מההנהגה ההיא. שההיפך מזה הוא "כל כבודה בת מלך פנימה", שזהו עניין הצניעות, ובמילא כאשר נמצאים "פנימה" - מנהיגים כבר את כל הבית, כמו

שבית צריך להיות מונהג, כדי שייקרא "בנתה ביתה".

ואז נעשה משכן ומקדש לו יתברך - שהקטרוג שוקע, ואז נשיאן ומושיען של ישראל עולה ומבטלו לגמרי. ועד ש"הוא גואל ראשון והוא גואל אחרון"...

ועל דרך ש"כימי צאתך מארץ מצרים", הרי זה "בזכות נשים צדקניות שבאותו הדור נגאלו אבותינו ממצרים" - הנה זהו גם הזכות שניתנה בדורנו זה, להיות "בנתה ביתה" - בית ישראל, בכל מקום שהם בכל מושבותיהם, וזה יהיה הקדמה קרובה ל"בניין בית גדול" - כפירוש הגמרא במגילה, שלפירוש אחד (ה"בית גדול") הוא: "בית המקדש" - "בית תפלה", ולפירוש נוסף (ה"בית גדול") הוא: "בית תורה" - "בית המדרש", וכפשוטו זה מכוון על: "מלך בישראל", שזהו "בית המלך", שכל ג' עניינים אלו יהיו בביאת מלכא משיחא, ובבניין בית השלישי שהוא עומד מוכן, ויורד למטה מעשרה טפחים - על ידי זה שיתווסף "מעשה אחד", שהוא מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וזה יוריד בגלוי את הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו.

משיחת י"ב תמוז תשכ"ד שיחה יב - עפ"י סרט ההקלטה -
וב'תורת מנחם' שם סעיף ס"ב

הקדושה והצניעות שייכות לכל עם ישראל... למה מדברים בעיקר אלינו הנשים?

גודל האחריות - גודל השכר

ב"ה, ערב ראש חודש אלול, ה' תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

לכל המשתתפות בכנס ארגון נשי ובנות חב"ד
באה"ק ת"ו בכפר חב"ד
ה' עליהן תחיינה
ברכה ושלוש!

בנועם קיבלתי הידיעה על דבר הכנס הארצי החמישי... ואשר נושא הכנס -
עטרת המידות - צניעות.

**ויהי רצון אשר חפץ ה' בידן יצליח להתעורר לפעולות טובות בכיוון האמור
מוארות באור וחיות חסידותיים, בעניין חיזוק הצניעות והפצתה בסביבתן
הקרובה והרחוקה גם יחד, אשר היא עטרת תפארת בנות ישראל, שכל אחת מהן
נקראת בת שרה רבקה רחל ולאה, בנות ישראל בכל מקום ועל אחת כמה וכמה
בארץ הקדושה, ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.**

וידוע פירוש חכמינו ז"ל אשר **צניעות היא עניין הקדושה.**

**ותפקיד מיוחד בזה לאישה ישראלית הנקראת עקרת הבית, עקרת בית ישראל
- היחיד והכלל, ובהתאם להאחריות והתפקיד כן גודל שכרן, וכמבואר בזוהר
הקדוש, להמשיך הברכה בהבית והמשפחה - בברכאן דלעילא בברכאן דלתתא
בעותרא בבנין ובבני בנין (בברכות והשגות קדושות מלמעלה ובברכות גשמיות
בכל צרכי הגוף שלמטה, בעשירות בבנים ובבני בנים).**

וברמז תחילת פרשת שבוע זה - כשתקיים כל אחת בתוככי כלל ישראל
"שופטים ושוטרים תתן לך", דין למטה - בטל דין דלמעלה, וזוכים לכתובה

וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

בברכת הצלחה בעבודתן ולבשורות טובות בכל האמור.

אגרות קודש חלק כה אגרת ט'תקלט

שמעתי על קמחית. ואם הבן שלי יהיה בגדר "כהן", ולא "כהן גדול", זה לא מספיק?

להאיר במקסימום - כך ממלאים את רצון ה'!

אחד העניינים העיקריים בהנהגת נשי ישראל, שמשפיעה על הבנים והבנות, הוא עניין הצניעות: "כל כבודה בת מלך פנימה". וכדאיתא בגמרא אודות הצניעות הנפלאה של קמחית (אמם של הכהנים הגדולים בזמן בית המקדש), שקורות ביתה לא ראו מעולם שערות ראשה, ולכן זכתה לשבעה בנים כהנים גדולים.

ואין לחשוב: האם מוכרחת אני להתנהג במידה גדולה כזו של צניעות בכדי שבני יהיו כהנים גדולים - מה איכפת לי שבני יהיו סתם כהנים? "כל ישראל קדושים הם!"

על כך מלמדת אותנו הדלקת המנורה - שצריכה להיות מוארת בהיכל דווקא, מפני שכשישנה אפשרות להאיר במקום קדוש יותר, חובה להאיר שם - ובנוגע לענינו:

כשיש לאישה אפשרות לגדל את בניה שיהיו כהנים גדולים, הרי זה גופא הוראה שזהו התפקיד שלה, ואם אינה ממלאת תפקיד זה - לא מילאה חובתה כלל, לא מילאה את רצון הבורא!

בהנהגת האם תלוי חינוך הילדים

על פי זה יובן מה שכתוב: "דבר אל אהרן ג' בהעלותך את הנרות", שאהרן ידליק את נרות המנורה. ולכאורה אינו מובן: גם זר יכול להדליק את המנורה, ואפילו הטבת המנורה שצריכה להיות על ידי כהן, יכולה להיות על ידי כהן הדיוט - שאינו כהן גדול - ולמה היה הציווי לאהרן, שמזה משמע שאהרן - הכהן גדול דווקא - צריך לעשות זאת?

אך העניין הוא, שזהו חוב על כל אחד לפעול על הזולת, להאיר את האור האלוקי - הנשמה - שבו. ואופן ההדלקה, ההשפעה על הזולת, צריכה להיות דווקא עם דרגת הקדושה של "כהן גדול". **אין להסתפק בפעולה על הזולת עם מדריגה נמוכה של קדושה, אלא צריכים לעשות זאת דווקא עם דרגת הקדושה העליונה של "כהן גדול"...**

הזכות והחוב של כל אחד מישראל הוא - להדליק את ה"נר ה" שבו ושבהזולת, עם כוחו של "אהרן כהן גדול" - לפי דרגתו - עד שכל מהותו תהיה רק תורה.

וחוב זה הוא על כל יחיד מישראל, כאמור לעיל ש"הדלקה כשרה בזר".

אבל במיוחד נצטוו על זה נשי ישראל, שבהן תלוי החינוך של בניהם ובנותיהם. ועליהן לדעת שהנהגתן צריכה להיות באופן כזה - עד כדי כך שיוכלו לגדל את ילדיהם שיהיו כהנים גדולים.

עוד אמרו רז"ל (יומא יח, א) אודות כהן גדול: "גדלהו". שהכהן גדול היה גם עשיר כפשוטו, והיינו, שע"י ההנהגה האמורה מתבטלים כל המניעות והעיכובים בחיי הבנים והבנות - ומתברכים בבני חיי ומזוני רוויחי כפשוטו ממש.

משיחות יום ב' דחג השבועות, תשי"ז

איזה חלק נוסף בבית המקדש בזכות צניעות הנשים?

בזמן של תוספת אור - הנשים מוסיפות בקדושה

איתא במשנה: "במוצאי יום טוב הראשון של חג ירדו לעזרת נשים ומתקנין שם תיקון גדול". ובגמרא שם: "מאי תיקון גדול... כאותה ששינינו חלקה הייתה (עזרת נשים) בראשונה והקיפוה גזוזטרא", "כדי שיהיו נשים עומדות שם בשמחת בית השואבה ורואות".

והנה, כיוון שעשיית הגזוזטרא במוצאי יום טוב הראשון של חג דווקא, היא משום ששמחת בית השואבה אינה דוחה לא את השבת ולא את היום טוב, הרי מזבן, שבשבת ויום טוב לא היו יכולים לפרק את הגזוזטרא.

ונמצא, שאף שעשיית הגזוזטרא הייתה לצורך שמחת בית השואבה שהיא במשך ימי הסוכות בלבד, מכל מקום, נשארה הגזוזטרא בקיומה גם לאחרי זה - בשמיני עצרת, ובזמן הגלות - שגם אז ישנם כל פרטי העניינים דבית המקדש (כולל גם הגזוזטרא שבעזרת נשים) ברוחניות - וכיוון שישנו יום טוב שני של גלויות, נשארת הגזוזטרא (ברוחניות) בקיומה גם ביום שלאחרי זה, שמחת תורה.

והנה, עשיית הגזוזטרא הייתה אמנם בשביל צניעות, אבל, בינתיים ניתוסף על ידי זה בבניין בית המקדש.

הוספה בבית המקדש בזכות צניעות הנשים

ובעניין זה מודגשת מעלתן של נשי ישראל - **האנשים כולם בהתאספותם יחדיו לא פעלו הוספת גזוזטרא בבניין בית המקדש, כי אם נשים צדקניות שבישראל דווקא, שלהיותן נשים צנועות, הנה כדי שיוכלו לראות את שמחת בית השואבה, צריכות הן לעמוד על גזוזטרא, ובמילא, בונים עבורן בבית המקדש גזוזטרא מיוחדת שלא הייתה כל השנה כולה, ונמצא, שעל ידן ניתוסף בבניין ביהמ"ק.**

כלומר: נוסף על חלקן של הנשים בבניין בית המקדש כל השנה מצד השתתפותן

בבניין בית המקדש - וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בשיחתו הידועה לנשי ישראל בריגא, שבעשיית המשכן קדמו נשים צדקניות והתנדבו יותר מן האנשים, שמזה מובן שגם בנוגע לבית המקדש - ד"משכן איקרי מקדש ומקדש איקרי משכן" - יש אצלן עוד עניין של הוספה - שכאשר נמצאים בזמן של תוספת אור וגילוי, שזהו הזמן דשמחת בית השואבה - שאז צריכים שמירה גם מעניינים כאלה שתחילה לא היה צורך בשמירה מהם - הנה השמירה על עניין הקדושה נעשתה - ע"י הוספה בקו ד"עשה טוב", שזהו ההוספה (הנ"ל) בבניין בית המקדש - ע"י נשי ישראל דווקא.

משיחת יום שמחת תורה תשט"ז

למה כל כך דחוף לעסוק בצניעות?

צניעות - בראש סדר היום

ב"ה ז' אדר א' ה'תש"ל

ברוקלין נ. י.

אל המרכז העולמי של נשי ובנות חב"ד

ה' עליהם תחיינה

ברכה ושלום!

בהזדמנויות שונות הדגשתי את ההכרח לחזק את נושא הצניעות. אבל בהתחשב במצב הכללי בתחום זה, מוצא הנני להכרחי לצאת עתה בקריאה של דחיפות עליונה בנושא.

מנקודת מוצא תורנית אין הרי צורך להרחיב את הדיבור על חשיבות הצניעות. די רק לשים לב **שתורתנו הקדושה, הנקראת תורת חיים** משום היותה מורת הדרך האמיתית בכל תחומי חיי יום יום, ומבטיחה חיי עושר אמיתיים ומהותיים, **מדגישה מאד את נושא הצניעות, ובבחינות מסוימות אף יותר מאשר תחומים אחרים של ההתנהגות היום יומית, כך שהצניעות היא אחד מן היסודות העיקריים של החיים היהודיים, ככתוב: "והצנע לכת עם אלוקיך".**

כבר מן השכר המובטח בתורה, בגמרא ובזוהר, על שמירת הצניעות, וממה שחכמינו זכרונום לברכה מספרים על נשים יהודיות בדורות שונים שזכו לברכות אלוקיות בלתי רגילות בזכות הצניעות, ברכות לא רק לעצמן אלא גם לבעליהן לילדיהן ונכדיהן - קל להבין את גודל החשיבות והמשמעות של התנהגות בצניעות.

מצד שני, ההקפדה והאזוהרות על השלכות מעציבות חס ושלום מאי שמירת הצניעות (כמבואר בהדגשה בפרק ג' בישיעה וכו') - אינם מותרות ספק קל ביותר על רצינות הדבר.

ישנם כאלה - שבגלל אי ידיעתם בתורה בכלל, ובעניין הצניעות בפרט - החושבים,

שהדינים, התקנות והמנהגים הקשורים בצניעות, "מגבילים" את האישה היהודיה, שוללים ממנה את הזכויות החברתיות, או נוגעים בכבודה, וכיוצא בזה.

כל זה הוא הנחה כוזבת. האמת היא ההיפך הגמור: התורה הקדושה, וחכמינו זכרונם לברכה, מדגישים, פעמים אין ספור, את הכבוד והפאר של הבת והאישה בישראל, ותקנות רבות נקבעו באופן מיוחד כדי להגן ולשמור על כבודן וחשיבותן. בהקשר זה מצוטטת תכופות הפסוק הידוע: כל כבודה בת מלך פנימה (תהילים מה, יד) - כלומר: "כל הפאר של הבת מלכה הוא פנימה". התורה מתארת את האישה היהודיה בתואר של "פאר" (כבודה) ו"בת מלכה [- נסיכה]" (בת מלך), אבל דורשת, שזה יתבטא באופן של פנימיות וצניעות.

הצניעות מונעת טרגדיות

אבל אפילו מנקודת מוצא אנושית טהורה, רואים אנו, במיוחד בשנים האחרונות, לאן פריצת גדרי הצניעות עלולה להוביל. "אופנות" נטולות בושה שבביגוד נשים, נועדות לעורר את התכונות השפלות ביותר של הנפש הבהמית, ומביאות לידי ביטוי את שפלות העולם ה"מודרני" ביחס ליסודות האלמנטריים של 'כבוד עצמי'.

ההפקרות והפריצות רחמנא לצלן, של חלק גדול מן הצעירים של היום, הביאו לטרגדיות מזעזעות בבתים רבים. ובטוח, שאם אותם צעירים היו מתחנכים על יסודות הצניעות בהתאם לתורתנו הקדושה, היו נמנעות טרגדיות רבות, וחיים צעירים רבים לא היו ניזוקים.

לאור כל האמור, סבורני שנושא הצניעות חייב לעמוד כאחד מן הנושאים הראשיים של סדר היום, בחוגים יהודיים אחראיים.

אגרות קודש חלק כו עמ' שכד

למי יש אינטרס לסחוף אותנו אחרי אופנות משתנות?

גאוה יהודית - ואי תלות באופנות החלולות והמתעות

כגוף מרכזי של כל סניפנו של נשי ובנות חב"ד בחלקים שונים בעולם - במיוחד חובתן הדחופה ברגע זה - לצאת במבצע אינטנסיבי להסעיר את הציבוריות היהודית, ובמיוחד אירגוני נשים יהודיים, תהיה מטרם הייחודית אשר תהיה, שבעיית הצניעות תשתלב בתוך פעולותיהם המעשיות.

יש לעורר את תשומת לב האימהות היהודיות על סכנת רפיון הצניעות בחינוך בנותיהן.

יש לעורר ביותר את הנהלות מוסדות החינוך לבנות, בכל הגילים, להקפיד יותר על עניין הצניעות במוסדות החינוך, ולהסביר לתלמידות **שצניעות היא המידה היפה ביותר, הכתר של הבת והאישה היהודיה.**

יש להתאמץ לשכנע את כל אלה המבינות את טיב הצניעות ומקפידות עליה שתהיה להן אחריות כלפי אחיותיהן ושחובתן להשפיע עליהן, הן בדיבור, ובמיוחד בהתנהגות לדוגמא, לחזק את עניין הצניעות בביתן ובחוגן.

כבר הגיעה שעת השיא, שנשים ובנות יהודיות יחושו את גאוותן היהודית, ואת אי תלותן ב"אופנות" הריקניות והחלולות, הכוזבות והמתעות, של הרחוב מסביב, אופנות שאין בהן תוכן מלבד המשיכה הכספית, של אלו שיש להן אינטרס ממשי בכך.

ובזכות חיזוק והפצת עניין הצניעות בכל תחומי חיי היום יום, יתן הקב"ה שיתקיימו הברכות שהתורה מבטיחה על שמירת הצניעות בהידור, ויתקיימו במידה המלאה ביותר, ובמיוחד בנחת יהודית מבנים ובני בנים, בריאות ופרנסה בשפע, ורוב שמחה יחד עם הבעל לאריכות ימים ושנים טובות.

בברכה להצלחה מופלגה ולבשורות טובות בכל האמור.

אגרות קודש חלק כו עמ' שכד, מתורגם מאידיש

לבוש זה עניין חיצוני, לא? לכונן אסור לעבוד כשהוא "מחוסר בגדים". זה קשור גם אליי?

כוח הלבוש להמשיך קדושה ולכפר על הטומאה החמורה ביותר

... ואף על פי שקודם החטא לא היו צריכים לבושים, משום ש"לא יתבוששו" - אמנם לאחר החטא, **דווקא דרך 'לבושים' יכולים להגיע למקומות כאלו, לעניינים כאלו, שדרך אורות פנימיים לא יכולים להגיע אליהם.** ועל דרך שדובר קודם, שבכוחות האדם יש כוחות פנימיים, וכוחות שנקראים בשם כוחות מקיפים, שהם בדוגמת 'לבוש' - והלבוש נותן את הכוח בתוך הכוחות פנימיים.

- ועל דרך זה בלבושי האדם - ישנם לבושים שהם רק "למחסה ולמסתור מזרם וממטר", אבל יש לבושים שנקראים "מאני מכבודותא" - "ר' יוחנן קרא למאני מכבודותא" - שעל ידם ניתוסף כבוד לאדם הלובשם, ועד כמו שכתוב "ועשית בגדי קודש לאהרן ולבניו לכבוד ולתפארת", וכפי שהרמב"ם מבאר בארוכה ב"מורה נבוכים" את גודל עניין הקדושה הקשור ונמשך בפועל כאשר ישנם הלבושים המתאימים, ובמיוחד, כאשר מעיינים ביסוד הדברים בזוהר וקבלה, שעליהם בנויים דברי הרמב"ם הנ"ל בביאור עניין זה.

- ולכן מצינו גם, בנוגע לאחת מהטומאות הכי דקות והכי חמורות - טומאת נגעים, שמצינו בה שני הפכים: מחד גיסא - יש בה את העדינות שכל זמן שהכהן לא אמר "טמא", אין את עניין הטומאה. מה שאין כן בנוגע לכשרות וטרפות - עניינים שקשורים עם אכילה ושתייה, אין נפקא מינא אם פסקו או לא פסקו את הדין - הנפקא מינא היא רק, שכך הוא עובר בשוגג, וכך הוא עובר במזיד. אבל בנוגע לטומאת נגעים, הנה כל זמן שהכהן אינו אומר בפועל "טמא", הרי זה טהור. ומאידך גיסא - כאשר הכהן אומר "טמא" - הרי זו טומאה כזו ש"מחוץ למחנה מושבו" ו"טמא טמא יקרא", עם כל ההרחקות והעניינים שיש בטומאת נגעים - עניינים שלא מצינו כמותם אפילו אצל מי שנטמא במת שהוא "אבי

אבות הטומאה”.

- ומה מכפר על עניין הנגעים? על זה מכפר בגדי כהונה דווקא! לא עניין הקרבנות, לא עניינים שקשורים לעניינים “פנימיים”, אלא דווקא בגדי כהונה.

עיקר הכוחות לקיום “קדושים תהיו” - לנשים

- שכל זה מלמדנו, שאף על פי שלפני החטא היה “ולא יתבוששו”, וכמו כן בשעה שיהיה תכלית השלימות, יקום היעוד “ולא ייכנף עוד מוריך”, אבל במשך הזמן שבינתיים, איך יכולים לתקן את עניין החטא? איך אפשר להגיע ל“ולא ייכנף עוד מוריך”? זה דווקא בשעה שיש קודם את עניין צניעות הלבושים במילואם!

- הרי כל יהודי הוא כהן, וכמו שנאמר לפני מתן תורה “ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש”, והרי כהן אם רק עבד עבודתו “מחוסר בגדים” אז הוא חייב בעניין של היפך החיים. שהעניין של “מחוסר בגדים” הוא לא הפשט לגמרי בלי בגדים, אלא גם אם היה חסר בגד אחד, זה גם כן שלא בסדר לגמרי - שזה מראה על כללות ההנהגה!

- ו”המעשה הוא העיקר” - שאף על פי שנכנסים ל”תקופת תמוז” שאז שוררת החמימות הכי גדולה של משך כל השנה - מוטל החוב וזכות, הן על אנשים והן על נשים, להיזהר בעניין הצניעות ביתר שאת וביתר עוז ממה שנזהרים כבר במשך כל ימי השנה.

ועיקר הכוחות שניתנו לזה, כדי להגשים זאת בפועל, בין עם עצמו ובין עם כל הנמצא בסביבתו - נתנו זאת לנשי ובנות ישראל, שהן מקיימות את הרצון העליון שיהיה “קדושים תהיו”, ובמילא על ידי זה יגיעו גם ל”כי קדוש אני”, וכמו שאומר בפסוק מאוחר יותר “אני הויה אלוקיכם”, כחם וחיותיכם - שע”י שמקוים “והיה מחניך קדוש” אז “ה’ אלוקיך יהיה בקרב מחניך”, ואז הוא ינצח את אויביך, ואז יקום “ושכנתי בתוכם - בתוך כל אחד ואחת”, וזה יקרב את בניין בית המקדש השלישי, שאז יתקיים “ושכנתי בתוכם” כפשוטו, במקדש דלעתיד לבא, בגאולה האמיתית והשלימה, ע”י משיח צדקנו.

משיחת חג הגאולה י”ב תמוז תשכ”ג

בגשמיות יש לי מנקה (: ברוחניות - איך שומרים על בית נקי בעולם כ"כ חשוך? איך פועלים שבבית שלנו תשרה שכינה?

להבדיל את הרחוב מן הבית היהודי

מצינו עניין מיוחד שבו נבדל הכיור וכנו מכל שאר כלי וחלקי המשכן:

בכל כלי המשכן הייתה מעורבת נדבתם של בני"ל לעשיית המשכן; לא היה כלי שנעשה מנדבתו של אחד מישראל, או קבוצה מישראל, באופן שיוכלו לידע שכלי זה נעשה מנדבה פלונית, אלא בכל כלי הייתה השתתפות של כל בני"ל.

הכלי היחידי שיודעים שנעשה מנדבה של קבוצה מסוימת מישראל, הוא; הכיור וכנו, שנעשה מהנדבות שהביאו נשי ישראל.

נשי ישראל התנדבו גם עבור כל ענייני המשכן, אבל, בשאר ענייני המשכן הייתה נדבת הנשים מעורבת יחד עם נדבת האנשים; ואילו הכיור וכנו - שעל ידם נתאפשרה כללות העבודה במשכן - נתייחדו בכך שנעשה מנדבת נשי ישראל דווקא...

ובכן: בבית יהודי - שהוא משכן להקב"ה - ישנם כל מיני תפקידים ועבודות שצריכים להיעשות בו, אבל, לפני שניגשים לעשות איזו עבודה, ורוצים שהעבודה תיעשה כרצון ה', עבודה קדושה - צריכה להיות הרחיצה מן הכיור וכנו: **יש להעביר את האבק, הבוץ וכל הדברים הבלתי נקיים וטהורים שיכולים להידבק מהרחוב, שיישארו בחוץ ולא יכנסו לבית.**

ובנגע לעשיית הכיור וכנו - מספר הקב"ה בתורתו שעשיית הכיור וכנו הייתה מה"מראות" שנשי ישראל התנדבו להקמת המשכן.

ומבאר רבינו הזקן, ש"מראה" יש בו ב' עניינים: (א) "שיכולין לראות עצמו". (ב)

”וגם לראות מאחוריו” (מה שאין כן ללא מראה, רואה האדם רק מה שלפניו, אבל לא מה שמאחוריו).

וכן הוא גם בעבודה הרוחנית של הנשמה, בנוגע לפעולת הכיור וכנו בבית יהודי - שכדי להבטיח שיהיה בית יפה וקדוש, צריכים לראות לא רק את המצב שבו נמצאים עכשיו, אלא צריכים לראות גם מאחור - כיצד היה המצב אתמול, ושלושם, הן כשהוא דורש תיקון, והן כשאפשר ללמוד הוראה מניסיון העבר, מהימים שמאחוריו, בנוגע להנהגת הבית מכאן ולהבא.

הרחיצה מרוחות הרחוב - הכנה לכניסה ל”משכן”

ועניין זה - פעולת הכיור וכנו בתור הכנה הכי נחוצה שהבית היהודי יוכל להיות משכן אמיתי לקב”ה - קשור עם נשי ישראל, כפי שהיה במשכן הראשון, ומאז עד לדורנו זה וגם לאחריו כן:

כל אישה בישראל היא ”עקרת הבית”, שבה תלויה הנהגת הבית היהודי, ועליה להבטיח, הן בנוגע לעצמה והן בנוגע לבעל ולילדים, שכאשר נכנסים מהרחוב שבו מנשבות רוחות, לפעמים רוחות טובות, ולפעמים רוחות שעלולים לנשוב ולהביא עניינים בלתי מבורכים עבור יהודי - תהיה תחילה הרחיצה מהכיור וכנו לפני שפוסעים ונכנסים לתוך הבית, לעניין שהוא יקר באמת.

ואז - לאחר הרחיצה מהכיור וכנו - בטוחים שהבית יהיה ”משכן”, בית שעליו יאמר הקב”ה שמשרה שכינתו בו כל השנה,

יחד עם הקב”ה באים כל הברכות וההצלחות - כל הדברים הטובים והמבורכים שנותן לכל אחד ואחת, מקטן ועד גדול, שהבית יהיה מבורך בכל המצטרך, הן בגשמיות והן ברוחניות, הן בדברים הגשמיים והן בדברים הקשורים עם חיי הנשמה של כל איש ישראל.

יעזור ה’ לכל אחת מכן, בתוככי כלל ישראל, נשי ישראל וכל אחד מישראל, למלא העבודה הכי חשובה - להבדיל את הרחוב מן הבית היהודי, ואז נזכה כולנו לברכתו של הקב”ה, שישרה בכל אחד ואחת במשך כל השנה, ויתן ברכתו והצלחתו, שתהיה שנה בריאה ושנה שמחה בגשמיות וברוחניות.

משיחת כ”ה אייר תשכ”ג - להכינוס של נשי ובנות חב”ד תחייתה

**עם כל הצניעות,
אני לא מתפעלת!**

#5

החוצפה של הצעירים - יש מצב שזה חיובי? איך את לא מתביישת?

הגוי בפריז או להבדיל משה רבנו - מי קובע?

הגמרא במסכת סוטה אומר שבעקבתא דמשיחא "נערים פני זקנים ילבינו" - כאשר האבא מתבייש ביהדותו, ולא רוצה שהשכן ידע שהוא שומר תורה ומצוות ומקפיד על קלה כבחמורה - על הנוער לצאת לרחוב, ו"פני זקנים ילבינו" - לומר לגויים בגלוי שהנך יהודי שומר תורה ומצווה.

וכן "בת קמה באמה, כלה בחמותה" - לטובה (כפי שמבאר אדמו"ר הזקן עניין זה): **האמא חבשה שלשת רבעי פאה, שמצידיה היו נראים השעות, בגלל שאיזה "גוי" בפאריז "פסק" שכך צריך להיות השיער; באה הבת ואומרת: איני מתביישת, אני חובשת פאה שמכסה את כל השער, ויוצאת לרחוב ואומרת שאיני מתפעלת מדברי איזה גוי או גויה בפריז.** - ישנו גוי שאומר שצריך לקצר את השמלה - מה זה משנה לי?! לי יש את דבריו של משה רבינו - להבדיל.

התורה מבטיחה, שכאשר ההנהגה תהיה באופן ש"כל כבודה בת מלך פנימה", אזי יגדלו ילדים שירווי מהם נחת אמיתי, לא רק נחת של עולם הבא, אלא גם נחת של עולם הזה, ולא "נחת" שמתבטא בכך שמשאירים "קדיש" לאחרי מאה ועשרים שנה רחמנא ליצלן, אלא נחת חיה ("א לעבעדיקער נחת"), להיות מדושן מרוב נחת מהבן או מהבת עד מאה ועשרים שנה, וכל זה למה - בגלל ש"נערים פני זקנים ילבינו", "ובת קמה באמה כלה בחמותה".

- בשעה שדברו על כך בשנים שעברו היו יכולים לחשוב שזוהי הזיה בעלמא, אבל עכשיו - "טעמו וראו", נסו ותיווכחו!

משיחת י"ט כסלו תשכ"ח

להיראות שונה מהסביבה - זה מוריד מהערך שלי?

לא משנים את הלבוש היהודי

מהסימנים שבזכותם ובשכרם יצאו ממצרים (וכאמור, בשלמות עם הילדים והנכדים) - מספרים חכמינו ז"ל... שאחד הדברים היה שלא שינו את לבושם, הלבושים שהיו צריכים ללבוש בתור אנשים מבני ישראל, ובמיוחד בתור נשי ובנות ישראל, מבלי להתרשם מהנהגת ארץ מצרים בעניין הלבושים,

שכן, ביודעם שהם "עם אחד", אפילו אם הוא "מפוזר ומפורד בין העמים", הרי שאין להם לשנות את לבושם; אסור לעשות זאת, ואין צורך לעשות זאת, ואדרבה, על ידי זה מורידים ומשפילים את עצמם, בכך שרודפים אחרי המצרי, שכיוון ששובש לבוש כזה, צריכים לחקות אותו חס ושלום.

וזהו גם אחד היסודות העקרוניים של צניעות... שהרי מה שבולט לעין מייד בצניעות הוא עניין הלבושים, שבזה ישנה ההוראה בתורה **שהנהגה צריכה להיות באופן שלא שינו את לבושם.**

ולא זו בלבד שעל ידי זה לא מאבדים את החן ואת ההערכה בעיני המצריים שחיים ביניהם, אלא אדרבה: בכך רואים העמים שחיים ביניהם שבני ישראל הם עם שעומד על עקרונותיו, ואפילו אם לפעמים כרוך הדבר בקשיים, לא מתייראים מזה, העיקר לשמור על הזהות, התוקף והקיום בתור עם ובתור יחיד (איש פרטי), וזוהי הדרך שמוליכה אל היציאה מהגלות.

משיחת יום א' פ' במדבר, כ"ה אייר תש"ל - בהכינוס הט"ו של אגודת נשי ובנות חב"ד

קשה לה לקבל החלטה בצניעות... ואם זה ייראה מגוחך, ואם ילעגו לי?

**כשמחליטים, הקב"ה עוזר ליישם
זדה קל יותר ממה שחשבנו**

ההוראה מזה ש"הטיל הקב"ה שמו עליהם כו" - בנוגע לעניין הצניעות:

...אין להן מה להתייאר, ואינן צריכות להתחשב עם הרוחות הבלתי-ברוכות שמנשבות בעולם החיצוני, ומושכות את הנוער - וגם את המבוגרים קצת יותר מהנוער - לצד שמאל, וסוף כל סוף גורמים לכל התוצאות הבלתי-ברוכות שרואים במיוחד בשנים האחרונות בנוגע לנוער, וגם בכלל, כפי שהתפרסם בעיתונים, ברדיו ובטלוויזיה, אודות הנוער שתועה בדרכים עקלקלות, לא רק בענייני עולם הבא, אלא גורמים היפך האושר והשמחה - גם בנוגע לענייני עולם הזה.

- וההתחלה בזה צריכה להיות על ידי זה **שאישה ובת ישראל גודרת את עצמה ונושאת בגאון את "דגל" והנהגת היהדות, כפי שהיה נהוג תמיד אצל עם ישראל.** וכל זה - מבלי הבט על כך שמתחילים הזמנים של חום הקיץ, שבהם נוסעים ל"קאנטרי", וחושבים ששם מותר להתנהג ביצר חופשיות כיוון שנמצאים רחוק יותר מהישיבה ובית כנסת.

- וכאשר **מקבלים החלטה זו, שלא להתחשב במאורעות הבלתי-מבורכים, ואדרבה, להראות דוגמא לכל העולם כיצד צריכה להיות הנהגת הנוער ונשים בכלל - אזי ישנו הסיוע והעזר של הקב"ה, שיוכלו ליישם זאת בחיים בנקל יותר ממה שמשערים, וישנה ההבטחה שלא זו בלבד שהדבר לא יזיק חס ושלום בעולם הזה, אלא אדרבה כו'.**

וסוף כל סוף הרי זה פועל אפילו על הסביבה הלא דתית ואפילו על גויים, שלא זו בלבד שאינם לועגים מזה (כמו בתחילה), אלא מעוררים גם אצלם רגש של כבוד, בראותם שזהו "עם לבדד ישכון", עם שאינו מתפעל, ומתנהג לפי המסורת ולפי התורה שקיבל בהר סיני, ומתקיימת ההבטחה שכל העמים מתייחסים לעם

ישראל בתור עם שנבחר על ידי הקב"ה, נותן התורה.

והעיקר, שזה ממשיך את ברכותיו של הקב"ה, שיהיה בית יהודי בריא בכל המובנים, ובפרט בילדים בריאים, הן בגוף הן בנשמה, ולרוות רוב נחת בכל המובנים מבנים ובנות, ובמשך הזמן - גם מהנכדים.

משיחת כ"ח אייר שנת התשכ"ח

יש לי כוח להשפיע על בעלי. השאלה באיזה כיוון? מה תגיד השכנה והחברה - איך זה משפיע עליי?

עקרת הבית בוחרת בעיקר בלי להתפעל מדברי השכנה והחברה

דובר לעיל שהנהגת אדמו"ר מהר"ש הייתה מתוך הרחבה והתפשטות גדולה, גם בעניינים הגשמיים.

הנהגה זו התבטאה גם בנוגע לזוגתו הרבנית - שהיה קונה לה מתנות, תכשיטים כו' בהרחבה גדולה.

הרבנית הייתה עוסקת בכמה ענייני צדקה, כמו הכנסת כלה וכיו"ב, וכאשר הייתה זקוקה לכספים עבור עניינים אלו, הייתה לוקחת הלוואה וממשכנת את התכשיטים. וכפי המסופר במשפחת בית הרב, הנה על פי הרוב היה הסדר, שכאשר אדמו"ר מהר"ש היה חוזר מנסיעותיו לחוץ לארץ, היה חוקר ודורש היכן משכנה הרבנית את התכשיטים, והיה פודה אותם.

נוסף לכך: כאשר אדמו"ר מהר"ש היה מציע לזוגתו הרבנית להצטרף אליו בנסיעותיו השונות, שהיו לעתים קרובות, הנה על פי רוב הייתה הרבנית משיבה, שייתן לה את סכום הכסף של הוצאות הנסיעה, והייתה משתמשת בזה עבור ענייני צדקה הנ"ל.

- הרבנית, בהיותה בעצמה נכדה של אדמו"ר האמצעי, ומה גם שגדלה והתחנכה אצל הצמח צדק, בוודאי ידעה להעריך את החשיבות של מתנה של אדמו"ר מהר"ש. ואף על פי כן מצאה דבר חשוב ונעלה יותר: הכנסת כלה וכיוצא בזה, ובשביל זה משכנה את המתנות שקיבלה מבעלה, אדמו"ר מהר"ש.

ועל פי המדובר כמה פעמים שכל הסיפורים שמספרים לנו הם הוראה עבורנו, הנה גם סיפור הנ"ל אודות הרבנית של אדמו"ר מהר"ש, צריך להיות הוראה עבור

כל אישה בישראל שהיא עקרת הבית - "עקרת" גם מלשון עיקר, העיקר והיסוד של הבית, וכדברי הגמרא "מימי לא קריתי לאשתי אשתי כו' אלא לאשתי ביתי" - כיצד צריך להיות היחס בנוגע לתכשיטים.

פרנסה בשביל מה?

ישנם נשים שמאיצות את בעליהן שיוסיפו לעבוד ולהשקיע את עצמם בענייני פרנסה, בכדי שהנהגת הבית תוכל להיות בהרחבה גדולה, עם תכשיטים וכו'.

ועד כפי שנעשה הסדר באמריקה - מדינה בעלת המצאות משונות - שנוסף על הצורך שכל רהיטי הבית יהיו באופן של הידור...

הנה אפילו רצפת הבית, אסור שיהיה חס ושלום ה"עץ" שממנה נעשית, אלא בהכרח שהרצפה תהיה מכוסה ב"שטיח", ולא זו בלבד, אלא השטיח צריך להיות גדול כל כך שייגיע מקיר אל קיר...

מדובר בסך הכל אודות רצפת הבית שעליה דורכים הרגליים; אין זה עניין שנוגע לחב"ד שבראש או למידות שבלב, אלא רק לרגליים בלבד, ובנוגע לרגליים גופא אין זה דבר שיש בו תועלת שימושית עבור הרגליים... אין זה אלא עניין של גאווה וישות - שהאישה תוכל להתפאר בפני שכנתה וחברתה שיש בביתה שטיח מ"עור אחד"!!!

ובשביל גאווה זו, מבזבזים כסף, שהיו יכולים לתת לצדקה, ומאיצות את הבעל להתייגע בעבודתו ולבזבז כמה וכמה שעות נוספות, שהיה יכול להקדישם ללימוד התורה...

ובעוונותינו הרבים, התגנבה "מחלה" זו גם בבתי אנ"ש, להאיץ את הבעל להשקיע את כל כוחותיו בענייני הפרנסה - לא בשביל "לחם לאכול ובגד ללבוש", אלא בכדי שיוכלו להתפאר בפני השכנים, ובשביל זה לא מאפשרים לו ללמוד תורה.

וכל זה - למרות שמדובר אודות נשים חסידיות, שבכל ענייני תורה ומצוות הנהגתן כדבעי, וגם על פי חסידות, לפני משורת הדין, ואף על פי כן - כשמגיע עניין חיצוני - מה תגיד השכנה והחברה - מאבדים לגמרי את המציאות העצמית...

להאיץ את הבעל ללימוד תורה

והתוקף שיש לנשים להאיץ את בעליהן להיות מושקעים בפרנסה מעל הראש -

הנה מכאן ולהבא יאיצו את בעליהן ללמוד תורה, ולא רק לצאת ידי חובה בלימוד שיעורי חת"ת, אלא ללמוד בריבוי, כפי המבואר בהלכות ת"ת לרבינו הזקן...

וזוהי ההוראה מהסיפור האמור אודות הרבנית של אדמו"ר מהר"ש - שאף שהייתה צדקנית ומורמת מעם, אף על פי כן, צריכים ללמוד ממנה - שאפילו כאשר דובר אודות תכשיטים שקיבלה במתנה מאדמו"ר מהר"ש, שמוכן ופשוט שלא מיעטו חס ושלום בלימוד התורה, מכל מקום, ויתרה עליהם עבור ענייני תורה ומצוות, על אחת כמה וכמה כאשר התכשיטים מהווים מניעה ללימוד התורה, בוודאי צריך לוותר עליהם כדי שהבעל יהיה פנוי ללמוד תורה.

והמורם מכל האמור... שחובת נשי ובנות חב"ד היא להאיץ את הבעלים, האבות והאחים, ללמוד תורה בריבוי. **הנשים צריכות להשתדל שבעליהן יפחיתו מהשעות (אפילו מהשעות הקבועות) שבהם עוסקים בענייני פרנסה, ויסיפו בלימוד התורה, ולומר: הנני מוותרת על כמה וכמה ענייני מותרות, ובלבד שתוכל ללמוד תורה** כפי החיוב המבואר בהלכות תלמוד תורה.

וזה גופא יהיה כלי לפרנסה בהרחבה, ולא רק "די מחסורו", אלא גם עשירות כפשוטה, ובאופן שלא תהיה מניעה והעלם והסתר על תורה ומצוות, אלא אדרבה, העשירות עצמה תהיה כלי לאלוקות.

משיחת יום שמח"ת, תשכ"ב

לא מדברת על מה שאסור ממש - רק רוצה להיראות כמו שהולך היום, איפה כתוב שצריך להתבדל מכל העולם? בשביל הילדים שלי? מוכנה לעשות הכול!

בדרכן של האימהות - מבלי להתחשב בשינויי הזמן והמקום

ספר במדבר מכונה בפי חכמינו "ספר הפקודים". שהביאור הפשוט בזה הוא, שהספר מתחיל ב'סיפור' שהקב"ה ציוה שמשה ואהרן ימנו את העם היהודי...

חכמינו מספרים לנו איך זכה העם היהודי לכזו חיבה ואהבה מהקב"ה - זה היה ע"י שהקב"ה בעצמו העיד עליהם "עדות", שמבלי הבט על כך שהם בגלות מצרים, מאות שנים - מאתים ועשר שנה, והם שלא ברשותם ושלא במקומם לגמרי - ללא הבט על כל זה, שמרו בכל זאת על הנהגתם היהודית - ובעיקר את ה"צניעות"... את המקוריות וההקפדה בהנהגה הצניעותית אצלם בבית, ועל ידי זה גם בחוץ.

שעל כן ב"מניין" - לפני שנכנסו לארץ ישראל, מסופר בחומש, שעל כל משפחה יהודית, הקב"ה "חתם" - עם האותיות של שמו הקדוש - שהוא עצמו אומר "עדות" שהם נשארו בניו הנאמנים, והתנהגו כדרוש מבנים של הקב"ה, אפילו כשהם היו נמצאים במצב של גלות - באחד מהגלויות הקשות ביותר - גלות מצרים...

במה התבטאה העדות העיקרית של הקב"ה? אומרים חכמינו, שאת עיקר העדות הוא היה צריך לומר בנוגע לנשים. משום שבשעה שהיו בטוחים שהנשים בהיותם במצרים, לא הלכו אחרי המידות וההנהגות של נשי המצרים - מבלי הבט על כך שהיהודים הם מספר מועט לעומת המצרים, ובנוסף לכך הם עבדים אצל האומה המצרית, בכל זאת בשעה שזה הגיע להנהגה הייחודית שלהם, ובשעה שזה הגיע להנהגת הבית, וביחוד כשהדבר היה בנוגע ל'לבוש', הנה "לא שינו את לבושיהם" - הם לא החליפו את לבושם.

ומבלי הבט על האופנה ועל ההנהגה של העם המצרי - ושל העמים האחרים שחיו בארץ מצרים - סביבם, הם התנהגו כפי שהם למדו מההנהגה של האמהות הקדושות שרה רבקה רחל ולאה.

ואף על פי שבינתיים חלפו מאות שנים מחיי שרה עד לחיי הנשים היהודיות במצרים - וגם זה היה לגמרי ארץ אחרת עם אופי אחר בכל הבחינות - זה לא הזיז את הלבוש של היהודים בכלל, ושל נשים יהודיות בפרט, - וגם לא את הנהגתם הכוללת במצרים - וזה מה שהוציא אותם מהגלות הקשה והביא אותם עם בניהם ובני בניהם בשלמות לארץ ישראל.

רואים גם דבר פלא: כידוע בשם של הקב"ה יש ארבע אותיות, וכדי לומר 'עדות' על הטוהר של הנשים היהודיות ועל הנהגתן, הקב"ה בחר לא סתם שתי אותיות משמו, אלא את שתי האותיות הראשונות, שהם יותר קדושים מהשנים האחרים, עד כדי כך שהם כשלעצמם מעמידים יחד 'שם מיוחד' של הקב"ה - שיש לו הרי כמה סוגי שמות - שזה מדגיש עוד יותר

עד כמה נחוצה הנהגתן של נשים יהודיות בכל פרטי אורחותיהם, מבלי להתחשב עם כל השינויים שחלפו בין הזמן של שרה רבקה רחל ולאה, עד הזמן של הנשים בהיותם בארץ מצרים ועד לזמננו עתה.

וזה קשור לכך, שהקב"ה מקשר זאת עם קדושתו העצמית, ועם הקדושה של שמו הקדוש, ובשמו גופא - עם ההתחלה של השם, שהיא קדושה חזקה ועמוקה יותר. וכמוזכר לעיל, שבזכות זה יהודים נכנסו לארץ ישראל, וכהכנה לזה - כמסופר בספר במדבר - היה את המניין והחתימה של הקב"ה, שהוא אומר עדות שנשי ישראל פעלו את תפקידם.

וזו הוראה מפורשת ומסקנה ברורה:

בשעה שמתחילים ימי הקיץ, ובשעה שמתחילות לנשב בעולם החיצוני רוחות זרות, שמושכים את הנשים למצב של חוסר צניעות - ולא כבגדים שהלכו בדורות הקודמים, אלא סוג אחר - ומוצאים על זה כל מיני הסברים, ובאים אל אישה יהודיה או אל ילדה יהודיה, וטוענים אליהם:

יהודים נמצאים בגלות והם כמות קטנה וזעירה כלפי האומות שסביבכם, ומה זה יפריע אם לא תבדלו ולא תיסגרו בד' אמותיכם, ברשות הפרטית שלכם, עם התנהגות שונה?

הרי אין על זה איסור מיוחד. זה לא נקרא חילול שבת רחמנא לצלן, או לא לאכול

כשר, ואין זה אלא, שקצת מדמים את הבגדים וקצת מדמים את ההתנהגות, ויש על זה תירוץ והסבר שאי אפשר להיות אחרת מהעולם בו נמצאים, **ואיפה כתוב שצריך להילחם וללכת נגד הקו - נגד ההנהגה של כל העולם?**

וזה מספר לנו ספר הפקודים - חומש במדבר, שבזה אין הבדל; זה לא רק אישה שהיא קשורה עם 'רב' או עם 'שופט' או עם כל מישהו שמתעסק בתפקיד מיוחד בעם ישראל - הנה **איפוא 'מונח' השם הקדוש של הקב"ה? היכן שיש התנהגות בכל הפרטים כמו שאישה יהודיה תמיד התנהגה!** ואין בזה כל חילוק בין החשוב ביותר בין היהודים לבין היהודי הפחות ביותר; הגדול לא נחשב יותר מאחד, והקטן נחשב לא פחות מאחד.

וכל העקרונות של המשפחה שלו ושל הבית שלו הרי זה מונח לגמרי בידיים של האישה.

וישנה ההבטחה שע"י זה שיתנהגו כך, אז לא רק שזה לא יפריע חס ושלום בעולם הזה, אלא אדרבה, על ידי זה יעמידו בית יהודי בריא, עם הרבה נחת מילדים, בנים ובנות, ובמשך הזמן גם מבני בנים.

ומה אמא לא תעשה כדי להבטיח את העתיד של ילדיה שהם יקבלו את כל מה שהם יכולים לקבל מהברכות של הקב"ה בין בעניינים שקשורים לעולם הזה ובין בעניינים שקשורים לאחר מאה ועשרים שנה - עם עולם הבא!?

למי יש יותר אומץ, לנשים או לבנות?

הצעירות ישפיעו על המבוגרות

והתשועה לזה תלויה דווקא בילדות הקטנות שעליהן מוטל התפקיד להתנהג באופן של צניעות, ועל ידי זה יפעלו גם על הנשים הזקנות.

אך לדאבונו סובלות הילדות מהאמהות. האמא לא רוצה שהילדה תלבש שמלה ארוכה שתראה ברחוב כמו רבנית... ואז יחשבו שהאמא היא מבוגרת הרבה יותר, בת שבעים שנה; והרי אף אשה לא רוצה שיאמרו עליה שהיא בת שבעים, אפילו אם היא בת שמונים...

והעצה לזה היא, חושבת האמא, לקצר את שמלתה של בתה שתראה יותר צעירה, ועל ידי זה תראה גם האמא יותר צעירה, ועד שגם הסבתא תראה כמו לפני בת-מצווה, אף על פי שהיא כבר בת תשעים...

צריך להשתמש עם האומץ של הנוער לעניינים טובים, באופן שהבנות יפעלו לשינוי אצל האמא, וכלה תפעל אצל החמות, ונערים על זקנים...

- וכמו כן צריכים לנצל את נימוסי המדינה של הפרסומת - לפי דברי תשובת הרשב"א הידועים ש"מצווה לפרסם עושי מצווה".

ומובטח שבשעה שיעשו כך יצליחו, אף על פי שאתם המעט מכל העמים, ובטוח **שאם יעשו כך, אזי התלמידים והמושפעים לא רק שלא ייכשלו מההשפעות הלא טובות, אלא ינצלו את החוזק והאומץ - כדי שלא להתפעל מהעולם... עד שיהיה באופן של "ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה",** ואז לא רק שלא מתביישים מהגויים אלא אדרבה, "ונברכו בך כל משפחות האדמה" ואפילו "בזרעך".

ויהי רצון שיהיה כן בעגלא דידן... ונלך לארצנו הקדושה תבנה ותכונן במהרה בימינו ע"י משיח צדקינו בעגלא דידן.

משיחת יום שמה"ת תש"ל

צניעות - זה גם לגברים וגם לנשים... אז מה רוצים דווקא מאיתנו?

הניסיון קשה? ניתנים לך יותר כוחות!

האמור לעיל שייך בין בנוגע לנשים בין בנוגע לנשים, משום שדיני צניעות ובגדים ארוכים וכו' - כתוב גם בנשים וגם באנשים. אבל אף על פי כן, בזה גופא יש חילוק - ודווקא מצד המעלה שבדבר;

מכיוון שהגמרא אומרת "לא ניתנה אישה אלא ליופי", וצריך להיות "כבודה בת מלך פנימה", ודווקא משום כן - ישנו אצלה עניין היופי, כמבואר הטעם על זה בחסידות ובקבלה, והעיקר שזהו הרי "מעשה - רב" - זה הרי העניין בפועל - לכן, מזה גופא מובן, שעניין הצניעות נוגע בעיקר לנשים. ועל כן, בשעה שרוצים לספר למה יכולים לזכות שיהיה "ראתה שבעת בניה שמשו בכהונה גדולה" - אומרים שזה לא מצד הצניעות שהייתה אצל האב - ודאי גם הוא היה צנוע - רק מצד ש"לא ראו קורות ביתי שערות ראשי" - "כבודה בת מלך פנימה".

ומכיוון ש"אין הקב"ה בא בטרונאי עם בריותיו" אזי מזה גופא מובן, שכל עוד שמהנשים דורשים יותר - נתנו להן גם יותר כוחות לעמוד במלחמת היצר הרע, שנטפל במיוחד על עניין שנוגע יותר לנשמה - "חלק אלוהה ממעל ממש".

ומכיוון שהיצר הרע נטפל לזה ביותר, נותנים ליהודי יותר כוחות - וכוחות מיוחדים - להצליח גם במלחמה הזאת. ומכיוון שזה נדרש יותר מ"בת מלך" - מובן, שיש לה כח מיוחד להביא לפועל שיהיה "כבודה בת מלך פנימה", ושהיא תקבע את הסדר בכל הנהגות הבית, ושתקבע גם אצל הבעל ואצל האח ואצל הבנים והבנות, שגם הם ינהגו באופן האמור.

משיחת חג הגאולה י"ב תמוז תשכ"ג

בקשר לחינוך הילדים... עם כל הכבוד לדוגמה האישית - אני תוהה כמה הילדים קולטים את זה?

בית שונה מכל הסביבה

"וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה", ומפרש רש"י: "להגיד שבחן של שבטים, שעת הקציר היה ולא פשט ידו בגזל להביא חטים ושעורים, אלא "דודאים", שהם) דבר ההפקר שאין אדם מקפיד בו".

ממה שכתב רש"י "להגיד שבחן של שבטים". מובן שבין כל אנשי סביבתם לא התנהג אף אחד באופן כזה. אבל השבטים ידעו שהנהגתם צריכה להיות באופן אחר; עליהם להתנהג בכל פרט באופן של תורה וקדושה. כך הנהיג יעקב בביתו, שביתו היה שונה מבתי כל האחרים.

- אין ללכת אחרי "רוח הזמן". **ודבר זה צריך להיות באופן ניכר כך שהילדים ידעו שאביהם ואימם שונים מכל השאר: נשים אחרות לבושות בבגדים שצניעותם אינה בהידור, אבל אמם לבושה בצניעות בתכלית; אבות אחרים אינם נשמרים מלרמות את הזולת בעסקיהם, אבל אביהם אינו מנסה לרמות איש, אלא נושא ונותן באמונה, וכיו"ב.**

אפילו כשהילד קטן עדיין, ואינו יכול לקלוט את משמעותם של תורה וקדושה, יכול הוא כבר להבין שבינו שונה מבינתם של אחרים - "ונפלינו". ובמילא אין הילד לומד מילדים אחרים, ואדרבה - כשרואה שילדים אחרים מתנהגים שלא כראוי ואינם נשמרים מגזל, ולוקחים משדות זרים לא רק "דודאים" של הפקר, הרי עניין זה גופא הוא עבורו הוראה ברורה שלא לנהוג כך; הוא יודע שאלו אינם חברים עבורו.

מהנהגה כזו יוצא שבט ראובן, וכן שבט יששכר (שנולד ע"י מעשה זה של מציאת הדודאים ע"י ראובן) - שמראובן ויששכר יצאו ראשי סנהדראות ועמודי הוראה.

העניינים הנ"ל - הם סיפורים מהחומש. די ללמוד "עברי טייטש", "צאינה וראינה", כדי לדעת כיצד צריכות בנות ישראל להתנהג.

- ב"אמריקא" ישנו פתגם, שהאישה מושכת את בעלה בחוטמו... ("די ווייב פירט דעם מאן פארן נאָז"...).

ובכן: יש לנצל עניין זה לצד הטוב - (שהאישה תצליח) לסלק מהבית את "הנחות העולם", ולקבוע את הנהגת הבית ע"פ תורה, וכך יצליחו גם בגשמיות.

'תורת מנחם - התוועדויות', יום שמחת תורה תשט"ו

בלי פשרות

#6

גברים בנפרד, נשים בנפרד - אממ יש פה אמירה שהנשים הן פחות?

הפרדה - כדי למנוע ניסיונות

על הפסוק "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" איתא בזוהר: "אלין גוברין, דכניש לון ואפריש לון לחודייהו". (אלו היו האנשים שהקהיל אותם והפריש אותם מהנשים לבדם) והיינו שמדייק מלשון "עדת בני ישראל", בני ישראל, ולא בנות ישראל.

ומבאר בזה האור החיים הקדוש: "ומן הסתם לא יכחיש שלא נזדמנו הנשים לשמוע דבר ה', ובפרט להביא נדבת המשכן, וכן הוא אומר "ויבואו האנשים על הנשים", אלא יכוון לומר כי הקהיל האנשים בפני עצמן והנשים בפני עצמן".

והטעם שהוצרכו להיות האנשים בפני עצמם והנשים בפני עצמן - לא כהטעמים שאחד מהם הוא פחות במדרגה, אלא כדי למנוע ניסיונות.

ההוראה מעניין זה:

ישנם אלו שרצונם להראות "קונצן", ומכניסים עצמם בניסיונות, בטענה שכאשר אין להם ניסיונות אין כל "קונצן" בכך שהנהגתם היא כדבעי... ולכן - טוענים הם - יש צורך ללכת למקומות כו', ואף על פי כן להימנע מעניינים שאינם כדבעי, ואזי יהיה זה "קונצן..."

- כ"ק מו"ח אדמו"ר דיבר פעם אודות מי שטוען: וכי "קונצן" הוא לשבת בבית המדרש? צריכים ללכת ברחוב, ושם להתנהג כדבעי! וממשיך - וכי קונצן הוא ללכת ברחוב בלבד? יש ללכת לתיאטראות כו', ושם להתאפק מלנהוג שלא כראוי, ובכך יראה את "גבורתו" - "איזהו גיבור הכובש את יצרו"! וגם בכך אינו מסתפק, אלא הולך למקומות האסורים משום צניעות כו'; וגם בכך לא די לו, אלא רצונו לנהוג כדברי הגמרא בנוגע לעניין התשובה, שצריך להיות "באותה אישה באותו פרק כו'".

גם בהתאספות הקדושה ביותר יש להתרחק מניסיונות

והמענה לזה - שאין זקוקים ל"קונצן" שלהם!

כל אחד ואחד מישראל מבקש מהקב"ה "ואל תביאנו לידי ניסיון", ועל אחת כמה וכמה שאסור לאדם להביא עצמו לידי ניסיון! וכפי שמצינו אפילו בדוד המלך ש"הביא עצמו לידי ניסיון ונכשל", ובוודאי שאין תובעים ממנו שיהיה גדול מדוד המלך... די לו אם יהיה מדריגה אחת למטה מדוד המלך...!

וזוהי ההוראה מפרשתנו:

כשהיה צורך להקהיל את ישראל למטרת בניין המשכן, "ושכנתי בתוכם", שזוהי מטרה היותר נעלית, תכלית הכוונה של כל ההשתלשלות, ונוסף לזה הייתה ההקהלה ע"י משה רבינו, וזמן ההקהלה היה למחרת יום הכיפורים, שבו דומין בני ישראל למלאכים כו' הנה לאחרי כל זה, הוצרכו להבטיח שלא להקהיל אנשים ונשים יחד.

ומכאן הוראה לכל הזמנים: **כאשר מתאספים יחד, לאיזו מטרה שתהיה, ולו הקדושה ביותר - אסור [לגברים, על ידי ראיתם; ולנשים על ידי מכשול ראיתן] להביא עצמם לידי ניסיונות, ודווקא ע"י הנהגה זו אפשר לגשת לקיום העניין ד"ושכנתי בתוכם".**

'תורת מנחם - התוועדיות' משיחת ש"פ ויקהל תשט"ז

זה דור אחר... אולי יש מקום לעדכונים ושינויים?

**הקשיים - בכדי לגלות את הבחירה החופשית,
"ובחרת בחיים"**

ב"ה טז כסלו ה'תש"מ

ברוקלין, נ. י.

הנהלת ארגון הנוער החרדי באה"ק ת"ו "עזרא", ה' אליהם יחיו
שלום וברכה

תשואות חן בעד מכתבם מכ"ח חשון, בחתימת מר יעקב שני ומר שמואל ריינר,
שיחיו, אודות המצב ב"עזרא" בנוגע לכמה עניינים ובפרט בנוגע הפרדת החינוך
בין בנים לבנות.

ובוודאי לדכוותייהו (לאנשים כמותכם) אין צורך להסביר **שבכל עניין שיש בו
הלכה פסוקה בשולחן ערוך, לא שייך בזה הצבעת הרוב. וגם לא שייך בזה לומר
נשתנו הזמנים והתנאים וכו', שהרי מהי"ג עיקרים הוא שזאת התורה לא תהא
מוחלפת.**

**ושינוי התנאים יכול לפעול רק באם רואים שהמצב דורש לעשות סייג וחומרה
יותר מהפסק דין, שאז הוא בגדר "עשו סייג לתורה". וגם בזה הפוסק והמחליט
סופי הוא רב מורה הוראה מוסמך וכו'.**

ואם בכל ענייני תורה הדברים אמורים, על אחת כמה וכמה בנוגע להחששות
של אי הפרדה, היפך הצניעות וכו', שרואים במוחש שאם נכשל אחד בזה אחד
או אחת מהכתה והחבורה, הרי יש בזה מעין "מחלה המדבקת". וכיוון שבטבע
קלקולים אלו להיות בחשאי ובסודיות, הרי הסכנה גדולה עוד יותר, כיוון שכמה
זמן עובר עד שנתגלה הדבר, וגם לאחרי זה קשה לעמוד על הפרטים לדעת מי
המשתתפים והמשתתפות וכו', ובוודאי לדכוותייהו (לאנשים כמותכם) אין כל
צורך להאריך בדבר.

ה' נתן כוחות להתגבר על כל הקשיים

ואם בכל מקום זמן כל האמור בתוקפו, על אחת כמה וכמה בארץ הקודש, ארץ אשר תמיד עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ובמיוחד בתקופתנו - רבת המבוכות ושינוי היחס לדת בכיוון בלתי רצוי; ועוד וגם זה עיקר, שבאו אליה כמה וכמה מבני ישראל מאחורי מסך הברזל בתקוותם חזקה אשר באים לארץ אשר כשמה כן היא, "ארץ קדושה", כפי שנקראת בלשון כל העמים לרבות שפת מדינתם. וכן אלה שבאו מארצות המזרח, אשר שם הקפידו ביותר כל תושבי המדינה בענייני צניעות, והיהודים בפרט בנוגע טהרת המשפחה, ובבואם לארץ הקודש מצאו המצב בצניעות כה ירוד עד שהיה להם להלם.

לכתבם אודות הקושיים שבדבר, הרי כמדובר כמה פעמים כיוון שהתורה ניתנה מאת בורא עולם ומנהיגו בכל מקום ובכל עת, כולל גם תקופתנו זו, בוודאי ובוודאי אשר הוא נתן כל הכוחות הדרושים להתגבר על כל הקושיים וההעלמות וההסתרים, אלא שרצה ה' אשר כל אחד ואחד מישראל יראה שהוא בן עם חכם ונבון, ולכן ניתנה לו בחירה חופשית. אבל מובן שרצונו ובקשתו של הבורא ית' היא ובחרת בחיים.

ולסיים מעניינא דיומא, בהימצאנו בחודש שסיומו וחותרו הוא ימי חנוכה, והכל הולך אחר החיתום, הרי אחת ההוראות דימים אלו, ובנוסח ד"ועל הניסים", אשר אף שהיו חלשים ומעטים (בכמות) בכל זה עמדו בתוקף ונחלו ניצחון גמור נראה לעין כל בהמאבק שלהם על התורה ומצוותיה בלי פשרות, ועד כדי כך אשר ניתוספו ימים "להודות ולהלל לשמך הגדול".

וראה זה פלא, אשר בימי המשנה והש"ס הייתה הנהגה זו רק למהדרין מן המהדרין. ודווקא בימי הגלות, עקבתא דמשיחא, נעשה זה, בלשון הרמ"א (שולחן ערוך הל' חנוכה סי' תרע"א, ס"ב) מנהג פשוט לכל ישראל.

ועוד להוסיף, אשר ההדלקה כדבעי צריכה להיות "על פתח ביתו מבחוץ", להאיר גם את רשות הרבים והשוק, והמוסר השכל מובן ופשוט.

כבוד ובברכה ולבשורות טובות בכל הנ"ל, ובברכה לימי חנוכה מאירים ומזהירים

מ. שניאורסאהן

"היכל מנחם" אגרות קודש עמ' קנז

אני חב"דניקית... יש הקלות? זה חייב להיות קשוח או שאפשר לעגל פינות?

לשמור על העקרונות או להתפשר - מהי הנוסחה להצלחה?

מה שטוענים ש"ליובאוויטש" היא מאד קפדנית, ולכן קשה למשוך לכאן תלמידים - הנה: לכל לראש - לשון הגמרא הוא "עבדא בהפקירא ניחא ליה", ולא נאמר לשון כזה על יהודי אמריקני חס ושלום.

ועוד זאת - אילו היו מתחשבים בכך, לא היה כ"ק מו"ח אדמו"ר מביא כלל את ליובאוויטש לאמריקא... כיוון שליובאוויטש מעולם לא חיפשה "קולא", אדרבה: תמיד הוסיפו חומרה והידור.

כאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר הגיע לאמריקא, לפולין וכיו"ב, היו כאלו שחששו וטענו שאם ילכו בדרך זו לא יהיה אף אחד... ובמילא צריכים לילך בדרך של פשרות. ובסופו של דבר התברר שדווקא דרכו של הרבי, לא להניח פשרות וקולות, דווקא דרך זו הצליחה, לא רק באיכות, אלא גם בכמות - שהיו ריבוי תלמידים.

והסיבה לכך היא - שכאשר הולכים בדרך של פשרות, רואים התלמידים שנותנים להם לא חינוך אמיתי מצד עצמו, אלא מתנהגים עמהם לפי רוח הזמן; אבל כאשר לא מניחים שום קולות, אזי מרגישים התלמידים שנותנים להם עניין עקרוני, עניין אמיתי שאינו משתנה לפי רוח הזמן. ועניין זה גופא מביא תנועה של קירוב מצדם של התלמידים.

ועוד מעלה בזה: טבע האדם הוא שכאשר יודע שלא יוכל לפעול מאומה - אזי מלכתחילה לא יתווכח. כאשר יודעים שכאן (בישיבה זו) לא יותרו על שום דבר - לא יתווכחו ההורים מלכתחילה, ויחשבו, מילא, הילד (או הילדה) שלי יהיה קצת יותר אדוק.

ומלבד כל הסברת הנ"ל - הרי "אין חכם כבעל הניסיון", והניסיון הראה במוחש,

כאמור, שכל אלו שהלכו בדרך של פשרות, הלכו סוף כל סוף לכיוון השמאלי, וכל אלו שהלכו בדרך ללא פשרות, הצליחו הן באיכות והן בכמות.

משיחת אסרו חג השבועות תשט"ו

בשליחות כשהמטרה לקרב יהודים אפשר להתגמש קצת בהלכות / מנהגים?

משפיעות ולא מושפעות

ב"ה, ט' אדר תש"כ

ברוקלין נ. י.

לועד נשי ובנות חב"ד סניף לוד, ה' עליהן תחינה

ברכה ושלום!

במענה למכתבן מא' אדר, ההצעה לסדר אצלכן תכנית עבודה במטרה לקרב ליהדות את הנשים מהחוגים השונים, נכונה מאד.

עבודה כזאת אמנם די אחראית, ולפעמים גם לא קלה אבל כשעוסקים בזה בהתמסרות הדרושה הנובעת מתוך אהבת ישראל אמיתית ובאופן מסודר, ברור הדבר אשר בעזרת ה' יתברך מצליחים בזה וקשה לתאר עד כמה גדולה היא זכותן של העוסקות בזה, הקיימת לעד.

ודאי הדבר אשר יש להתחשב בעובדה שקשה הדבר להפך בפעם אחת את אורחות חייהן של אלו הנשים שבסיבות שונות התרגלו בהנהגה שלא על פי תורתנו הק', ואשר דרושה סבלנות גדולה, ולפעמים גם יגיעה עצומה כדי לקרבן לאט לאט לקיים את כל המצוות מעשיות כיאות לבני ישראל.

אבל יחד עם זה יש לזכור תמיד, ולא לשכוח, כי נשי ובנות חב"ד בהתעסקותן בהנ"ל צריכות להיות רק משפיעות ולא מושפעות. ואשר לכן עליהן להיזהר שבהנהגת עצמן לא תזוותרנה על שום דין ומנהג, גם אם נדמה להם שעל ידי זה תוכלנה להתקרב יותר לחברותיהן החדשות.

בטח תודענה מפעולותיהן הנ"ל ותוצאותיהן הטובות.

בברכת הצלחה בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א,

א. קווינט, מזכיר

איך משפיעים על מי שחושב אחרת?

לבקש מהמלך - ובו זמנית להמרות את פיו?

ידוע אשר כל פרטי ענייני האדם הם בהשגחה פרטית ממנו ית'. וכיוון אשר הגיע לידי כבודו עניין המחיצה בבית הכנסת, הרי בטח הוא בהשגחה פרטית מיוחדת, אשר ביד כבודו לפעול בזה.

והאריכות בגודל ערך המחיצה בביהכ"נ בוודאי אך למותר הוא, ואם בבית המקדש בארץ ישראל, אשר שם ראו ניסים במוחש, וכאמור במשנה עשרה ניסים נעשו לאבותינו בבית המקדש, בכל זה היו מוכרחים לעשות מחיצה בין אנשים לנשים, וכמסופר במסכת סוכה ובהלכות בית הבחירה להרמב"ם, הרי על אחת כמה וכמה לאחר חורבן בית המקדש - ייבנה במהרה בימינו - ובחוץ לארץ, ובבית הכנסת שהוא רק מקדש מעט, ובפרט בדורנו יתום זה, אשר עניין המחיצה בבית כנסת מוכרח הוא ביותר וביותר.

ובמוחש ראינו, אשר באותן הבתי כנסת שביטלו המחיצה או שעשאוה קטנה יותר מדאי, הרי לא היה זה אלא התחלה של יציאה וירידה מדחי אל דחי, רחמנא לצלן. ואחר כך העמידו גם כן מיקראפאן בשבת ויום טוב, שהוא איסור דאורייתא ועוד ידם נטויה לרדת כמה מעלות אחורנית. ואין רצוני להאריך בגנותם של בני ישראל כו', ותקוותי, ועל פי מאמר רז"ל אין מזרזין אלא למזרזין, שכבודו יאחז בכל האמצעים והדרכים לבטל מחשבה רעה זו של ביטול מחיצה בבית הכנסת.

ולחסביר להם - אף כי דבר פשוט הוא - אשר כשבאים אפילו לשר קטן בשר ודם ומבקשים ממנו אפילו רק בקשה קלה, הרי מדרכי הנימוס הוא ומוכן גם על פי שכל, אשר בשעת מעשה אין לעשות עניינים שהם היפך רצון השר, כי זהו בסתירה ובנגוד להשאלה והבקשה.

ועל אחת כמה וכמה כשבאים לפני מלך מלכי המלכים הקודש ברוך הוא ומבקשים על חיי בני ומזוני, שאיסור ועוון פלילי הוא לעשות בשעת מעשה עניינים שבזה ממרים את פי ה' אלוקי העולם. וידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע: חזקה לתעמולה שאינה חוזרת ריקם. וה' יתברך יצליח את כבודו, אשר

בנקל ובדרכי נועם, ימלא שליחותו של המקום ברוך הוא, שיישאר הבית הכנסת בית תפלה לה', אשר בו יתקבלו תפלות ישראל.

ממכתב א' מנ"א תשי"ג לקוטי שיחות חלק לו עמוד 263

ממרגישה שונה מכולם, כ"חתן בין אבלים"?

בצניעות היהודית לא ייתכנו שינויים

על הפסוק "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל" מפרש רש"י: "על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה", שזה מורה על עניין הצניעות.

ומכאן באים להמדובר כמה פעמים בעניין הצניעות:

אין זה עניין ששייך לומר שכוון שנשתנו העיתים, ונשתנתה ה"אופנה" ("מאדע"), אי אפשר להיות "כחתן בין האבלים": כאשר כולם לבושים כמו "אבלים" רחמנא לצלן - לפי שהתנתקו מ"תורת חיים" ומצוותיה עליהם נאמר "וחי בהם", היפך החיים, ולכן לבושים בבגדים קצרים, בגדים שאינם צנועים, היפך בגדי תורה - כיצד יכול הוא להסתובב "כחתן בין האבלים"?!... הרי זה לכאורה היפך הוראת התורה, היפך ממסכת "דרך ארץ"...

אך על זה אומרים, ש"תורה זו לא תהא מוחלפת". שינויים שייך לומר רק היכן שהתורה אומרת שבעניין זה יכולים להיות שינויים.

ואחד העניינים שבהם נתפרש בתורה שלא יכולים להיות שינויים - הרי זה העניין ד"מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", כולל גם השכר הבא על ידי זה - הברכות שנימנו לאחר זה בפרשה זו, שזכו להם על ידי זה שאפילו גוי ראה שהם ראויים לברכה, בגלל אופן החיים שלהם מתוך צניעות.

ולא צניעות באופן נסתר, כאשר אף אחד לא רואה, אזי הוא צנוע, אבל בשעה שנמצא בין בני אדם אבלים רחמנא ליצלן, אזי רוצה גם הוא ללבוש בגדים שהם היפך החיים - אלא כפי שלמדים מדברי בלעם שראה את עניין הצניעות מרחוק - בלעם לא מדבר אודות מה שנעשה בתוך האוהל, אלא אודות אופן עמידת האוהל; עוד לפני שרואים את האדם שחי באוהל, רואים באופן הבולט לעיניים כיצד היא עמידת האוהל - ומייד ראה שמדובר אודות עם צנוע, שזהו הכלי לקבל את כל הברכות.

אלא מאי, השאלה היא: כיוון שנמצא "בין האבלים", איך יהיה אצלו התוקף להתנהג כמו "חתן"?! הוא אומנם "חתן" של תורת הקב"ה, כמבואר במדרשי חז"ל שהתורה היא ה"כלה", ובני ישראל הם ה"חתן", אבל בשעה שנמצא "בין האבלים", שהנהגתם היפך תורת חיים, איך יוכל גם אז להתנהג כמו ה"חתן" של התורה?!

הנה על זה נאמר בהתחלת השולחן ערוך: "אל יתבייש מפני המלעיגים!"

משיחת י"ב תמוז תש"ל

מה המשמעות של חוסר צניעות, לא רק בפן האישי?

לא רק הפך התורה - הפך דרך הישר!

נאמר בהתחלת השולחן ערוך: "אל יתבייש מפני המלעיגים".

... ש"מלעיג" יש בו שני פירושים: (א) מלשון צחוק, (ב) מלשון "שפת עילגים" - דרך מעוותת.

ובנוגע לענייננו - הנה העניין של הפך הצניעות הוא לא רק הפך התורה, אלא גם הפך דרך הישר ושכל הפשוט:

כל העניין של הפך הצניעות הוא - לגרות את יצרו הרע של אדם אחר שיראה בגלוי דבר שצריך להיות מכוסה.

לא מדובר אודות גירוי השכל, שעל ידי זה יהיה חכם גדול יותר, לא אודות גירוי מידת הדרך ארץ, שעל ידי זה יתייחס ביותר "דרך ארץ" לאביו או לאמו, לאחיו או לאחותו או לאשתו, ולא שבגלל זה ייתן יותר צדקה. בשביל כל עניינים אלו אין צורך בזה, ואדרבה: זוהי סתירה לכל עניינים אלו.

כאשר הבגד או האוהל או אופן ההנהגה הם הפך הצניעות, הנה כאשר פוגשים אדם שיש בו חלק הרע, אלא שחלק הרע מוסתר אצלו, או שהוא קטן ביותר, ללא רעש ולהט - אזי מטכסים עצה לזה, כיצד **ללבות את חלק הרע שבו!**

על ידי הנהגה זו נעשים רחמא לצלן "מזיק", ולא רק בנוגע לנפש האלוקית שלו, אלא מזיקים לזולת, לשני ולשלישי - כל אלו שפוגשים וכו'.

ואז יהיה גם לו חלק ברע זה: זהו רע של פלוני, שממלא תאוותו, אם בראייה או באופן אחר, ואילו הוא, אין לו מזה שום דבר - ואף על פי כן כדאי לעשות כל העניינים ובלבד לגרות את הזולת - לא בהטוב שבו, אלא בהרע שבו!

מה הסיבה שעושים זאת? הנה זהו העניין של "מלעיגים", מלשון שפת עילגים:

אילו הוא או היא היו הולכים בדרך הישר - אזי היו יודעים שהתכלית בחיים היא להיות בעצמם יותר טובים (שכן, ככל שתהיה מידת הטוב, יכולים תמיד להיות יותר טובים), ולהשתדל שגם הזולת שמסביבו יהיה יותר טוב, על ידי חיזוק הטוב שבו. וכאשר הוא בעצמו יהיה יותר טוב, הנה בדרך ממילא יגרום לזולת לעשות גם כן דברים טובים, או לכל הפחות לא לעשות דברים רעים -

אבל כשההנהגה היא באופן של "מלעיגים", "שפת עילגים", לעוות את דרך הישר - אזי ה"טובה" שלו תהיה בכך שיגרה את הרע של הזולת!

הנשים מעמידות וקובעות את הצניעות בעם ישראל

וכאמור כמה פעמים שאף על פי שבעניין הצניעות מחויבים אנשים לא פחות מנשים...

הרי כפי שרואים בפועל [מאיזה טעם שיהיה, אם בגלל דברי הגמרא "אין האישה אלא ליופי" וכו' וכו'], הנה מה שנוגע בעיקר להעמיד ולקבוע את הדרך שעניין הצניעות אצל בני ישראל היה כדבעי, ועד שכאשר גוי יראה בית יהודי, לא יצטרך אפילו להיכנס בפנים, אלא יראה מייד באופן הבולט לעיניים ש"מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל" -

הרי זה תלוי ב"יעקב", נשי ישראל, כדאיתא במכילתא "כה תאמר לבית יעקב - אלו הנשים", ולאחרי זה נמשך גם "ותגיד לבני ישראל - האנשים", ולכן גם העניין שפתחיהו אינן מכוונין זה מול זה, מתחיל לכל לראש מ"אוהליך יעקב", אלו הנשים, ואחר כך נמשך גם אצל האנשים, "משכנותיך ישראל".

משיחת י"ב תמוז תש"ל

כשיש חילוקי דעות אולי עדיף להתגמש בהלכה למען האחדות?

אחדות עם מי?

במענה על שאלת רב באחד מבתי הכנסיות הספרדים בארצות הברית שכתב שחלק מחברי הקהילה ונשיא בית הכנסת בתוכם מסרבים להקמת מחיצה, ומפרט בשאלה שאם יקימו את המחיצה - האחדות שבין חברי הקהילה תישבר, וחלק מהם אף יעברו לבית הכנסת הקונסרבטיבי שבשכונתם, ולאידך אם יעזוב את משרתו כרב בית הכנסת מפני אי הקמת המחיצה - ייקחו במקומו רב קונסרבטיבי, ונמצא מפסיד כל מה שהצליח לפעול בבית הכנסת עד עתה בענייני תורה ומצוות - ענה כ"ק אדמו"ר:

(בנוגע לאחדות) תהיה אחדות עם מרן הבית יוסף והרמב"ם וכו'.

(בנוגע לרב האחר) באם יסכים חס ושלום, הרי הוא רב כזה (קונסרבטיבי...), ואין צריך לקחת אחר, ועבירה גוררת כו'.

(בנוגע להפסד הפעולה בענייני אידישקייט) באיזה תוקף יוכל לבקש משהו בתורה ומצוות באם חס ושלום יותר עתה ויחזור בו.

(בנוגע עצה וברכה) מאז ומתמיד היו הספרדים מצוינים בכל ענייני צניעות (וגירות) בהרבה יותר מהאשכנזים - ודווקא הם צריכים להיות [אלו ש] נלחמים נגד זה?! אזכיר עה"צ.

ממכתב קיץ תשל"ה

רואים עלי ש...

"שיכירום אשר שומרי תורה ומצוות הם בכל הדרוש"

לאחרי כל מה שעבר על אחינו בני ישראל, שזהו מגדיל כמה פעמים ככה האחריות של כל אלו שנשארו, כאודים מוצלים מאש, ועל אחת כמה וכמה אלו הדרים בארץ הקודש תיבנה ותיכונן, אחריות למלאות על כל פנים כפי האפשרי את מה שהיה נעשה על ידי אחינו בני ישראל שנהרגו על קידוש השם, בעניינים שבהם נפלינו מכל העמים, זאת אומרת ענייני תורה ומצוות, באופן גלוי לעיני כל, ולא כסיסמת "המשכילים" מלפנים, להיות יהודי באוהליך ואדם בצאתך.

ובייחוד על הצעירים, עליהם להלוך בראש חוצות באופן אשר כל רואיהם יכירום. ובארץ הקודש תיבנה ותיכונן בפרט, שיכירום אשר שומרי תורה ומצוות הם בכל הדרוש, ולא יהיה זה על ידי מה שמדברים עברית, כי אם על ידי זה כשפוגשים אותו ברחוב יאמרו עליו שבטח ממאה שערים הוא.

אגרות קודש חלק יט עמ' קיט

מה המשמעות של ויתור אחד, פשרה אחת בלבד?

ויתור ביהדות מביא להרס רוחני, ומצווה גוררת מצווה

ב"ה כ' מר חשון, תשכ"ה

ברוקלין נ.י.

מר...

דטרויט משיגן

שלום וברכה!

בזמנו הודיעו לי על הפגישה בנוגע למחיצה, וזה עתה קיבלתי את הבשורות המשמחות שהמחיצה הוקמה.

ולכן ברצוני לנצל הזדמנות זאת להודות לו על תשומת לבו בזה שהודיע לי על החדשות הטובות, ובמיוחד לברכו על התגשמות המעשה הטוב שלו. המחיצה הייתה תמיד דרישה יסודית ומהותית בבית כנסת יהודי, וחשיבותה גדולה עוד יותר בזמננו, עקב הבלבול הרב השורר אפילו בין מבוגרים, שלא לדבר על צעירים יותר, שבימינו אינם מסוגלים לקבוע בעצמם דעה בנוגע לצדדים יסודיים של אמונתנו ומצוות דתנו. זה נכון במיוחד בנוגע לבית כנסת שהוא מרכז העצבים החיוני של חיי הדת היהודית.

ויתרה מזו, הניסיון הוכיח שההידרדרות החמורה בחיי הדת היהודית וקיום התורה והמצוות בחיים יומיים נגרמה בגלל הוויתורים שכמה חוגים ביהדות התחילו לעשות, ויתור ופשרה אחת הובילו להשתלשלות לא הגיונית אחרת.

ראינו בעבר איך המשחק בענייני המחיצה בחוגים מסויימים, והסרתה מבית הכנסת בחוגים אחרים, הובילו בסופו של דבר להסרת כל המחיצה שבין יהודים ללא יהודים, והביאו למגפת נישואי התערובת וכו', וכן להסרת המחיצה בין הצדק והעוול, המוסר והשחיתות, וכן הלאה.

בטוחני שההישג שלו ישמש אתגר והשראה לבתי כנסת אחרים ללכת בעקבות הדוגמא שלו. וזה יהיה בהתאם להוראת חז"ל ש"מצווה גוררת מצווה", כלומר, לא זו בלבד שהאדם המקיים את המצווה יתעורר ויקבל עידוד ללכת מחיל אל חיל, אלא שהמצווה שנעשתה תשמש גם דוגמא והשראה גם לאחרים לעשות זאת, וכך נוצרת תגובת שרשרת מתמשכת של מצוות.

זכות המצווה הגדולה הזאת תעמוד לו, ולכל אלה השותפים איתו בעניין זה, לאורך ימים בגשמיות וברוחניות.

'כפר חב"ד' גליון 1489 מדור 'אגרות קודש בתרגום מאנגלית'

אפשר לתקן

#7

אני ממש בצער על הנהגות לא טובות שלי בעבר, מה עושים?

לתקן מתוך שמחה

ב"ה, ט"ו טבת, תשי"ז

ברוקלין.

ברכה ושלום!

במענה על מכתבה - מובן אשר גם להבא יכולה לכתוב לי בהעניינים אודותם כותבת, ואין בזה חס ושלום שום עניין היפך הנהגה טובה, ובורא עולם יברכה שיהיה תוכן מכתביה הבאים אך טוב.

בעת רצון אזכירה וכן את בעלה וילידיהם שיחיו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמצטרך להם בגשמיות וברוחניות, ובטח יתוסף על ידי זה בברכות הבורא יתברך לכל אחד מהם.

במה שכותבת שלפעמים עצבה היא, אין זה מתאים להוראת תורתנו תורת חיים המצווה את כל אחד ואחת מבני ישראל, עבדו את ה' בשמחה, ואפילו כשהאדם יודע אשר עשה איזה מעשים שלא היה צריך לעשותם, צריך הוא להתחזק בבטחונו בנותן התורה ומצווה המצוות שיתן לו כח לעשות תשובה ולהתנהג באופן שימלא רצון הבורא, ומובן שביחד עם זה צריך הוא להתחרט על המעשים לא טובים, אבל לא להיות בעצבות בכלל, וכשמשדלים באמת בזה הרי התשובה היא מפנימיות הלב יותר ומכפרת כל העונות.

ועל האישה שהיא אם לילדים ובעלת הבית לנהוג בזה בדרך התורה שעל יד זה מתוסף בבריאות הבעל והילדים והאישה עצמה, ובפרט מה שנוגע לאישה הם ענייני צניעות, שמירת חוקי ודיני טהרת המשפחה, כשרות המאכלים וחיונוך הילדים בשעה שהם נמצאים בבית, אבל כאמור לעיל כל זה צריך להעשות מתוך שמחה ובבטחון אשר בורא העולם משגיח עליה ויעזור להם בענייניהם.

בברכה לבשו"ט בכל האמור,

אגרות קודש חלק יד עמ' רעח אגרת ה'מ

יש מעשים לא רצויים מהעבר שהייתי רוצה למחוק לגמרי... יש מצב?

**השפעה על הזולת בכוחה לתקן את העבר,
מידה כנגד מידה**

שם פרשת השבוע הוא - "חיי שרה", כלומר, שכל קכ"ז השנים של שרה נכללים בשם אחד - "חיי שרה" ובלשון רש"י ריש פרשתינו: "כולן שווים לטובה".

ולכאורה אינו מובן: כיצד יכולים לכלול את כל קכ"ז השנים ביחד, בשם אחד - "חיי שרה", "כולן שווים לטובה" - הרי במשך קכ"ז השנים היו חילוקים מן הקצה אל הקצה!?

והביאור בזה:

"חיי שרה" קאי על העניינים שבהם חייתה שרה. ועניין זה היה באופן שווה במשך כל קכ"ז שנות חייה (כדלקמן), ולכן נכללים כל קכ"ז השנים בשם אחד - "חיי שרה".

דהנה אפילו יהודי פשוט מבין שהתוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" - לא התבטא באכילת "ארוחת הבוקר" או "ארוחת הצהריים", וכיוצא בזה - לא בעניינים אלו "חייתה" שרה. ופשיטא שהעניין ד"חיי שרה" לא התבטא בזה שהייתה בביתו של פרעה ובביתו של אבימלך, כי העובדה שמלך גדול מהלל ומשבח את יופיה ועד שלוקח אותה אליו - הנה לא זו בלבד שעניין זה לא תפס מקום אצלה כלל, אלא אדרבה: עניין זה גרם לה לצער וסבל שאין כמוהו - איזה עסק יש ל"בת ישראל" עם גוי? ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר אודות שרה אמנו!

במה התבטא איפוא התוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" - הרי זה מפורש בפרש"י בפרשתינו (כד, סז): "נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה

בעיסה, וענן קשור על האוהל" - ג' המצוות המיוחדות לנשי ישראל!

ועל פי זה מובן כיצד כוללים את כל קכ"ז השנים בשם אחד - "חיי שרה" - כי בכל שנות חייה של שרה, בכל שינויי המצבים שבמשך שנים אלו, היה העניין ד"חיי שרה" באופן שווה, כלומר... התוכן והמשמעות האמיתית ד"חיי שרה" באופן שווה במשך כל ימי חייה, מבלי הבט על החילוקים ועל השינויים כו'.

ומה שכתוב "חיי שרה" לשון רבים דווקא - הרי זה מפני שכללות העניין ד"חיי שרה" מתחלק לג' קווין: "נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל" - ג' העמודים שעליהם עומד ונשען כל בית ישראל.

"חיי שרה" להבדיל מחיי נשות אומות העולם

וזוהי ההוראה הנלמדת מפרשת השבוע "חיי שרה":

כל בת ישראל, אפילו זו שנמצאת במעמד ומצב דתינוק שנשבתה כו' - יודעת היא שסבתה של סבתה היא "שרה אמנו".

ומכיוון שמובן בפשטות אפילו לאינם יהודים - להבדיל - שהתוכן והעניין דחיי שרה לא התבטא באותם עניינים שבהם שקועים וחיים נשי אומות העולם אשר במלכותו של פרעה ואבימלך, לבישת שמלה יפה, נעליים בעלי עקב גבוה ביותר וכיוצא בזה, כי אם בעניינים נעלים יותר - "נר דלוק מערב שבת לערב שבת וכו'" - הרי זו הוראה פשוטה לכל בת ישראל, בתה של "שרה אמנו", שה"חיים" שלה צריכים להיות בג' העניינים שבהם התבטא כללות העניין דחיי שרה: "נר דלוק מערב שבת לערב שבת", "ברכה מצוי בעיסה" - כשרות האכילה ושתיה, ו"ענן קשור על האוהל" - טהרת המשפחה, וכללות עניין הצניעות, כיסוי הראש, וכו'.

ולכן גם אם היה משך זמן מסוים שהיה חסר אצלה בהנהגה המתאימה לרוח ד"חיי שרה" - ביכולתה לשנות מעמד ומצב זה, ולבוא לדרגה כזו שהנהגתה תהיה בדוגמת ההנהגה ד"חיי שרה".

ויתירה מזו: **לא זו בלבד שביכולתה לשנות את מעמדה ומצבה מכאן ולהבא, אלא ביכולתה גם לתקן את מעמדה ומצבה בעבר** - ע"י כללות העניין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, כלומר, על ידי זה שהיא פועלת על בת ישראל נוספת להעמידה בקרן אורה (תמורת מעמדה ומצבה הקודם)...

כאשר עוסקים בהשפעה על הזולת באופן של אהבת ישראל ואחדות ישראל,

ופועלים על זה שנמצא במעמד ומצב בלתי רצוי ומעמידים אותו בקרן אורה - הנה מכיוון שמידתו של הקב"ה היא "מידה כנגד מידה", מתנהג עמו הקב"ה באופן כזה, ועל ידי זה הרי הוא מתקן ומשלים את כל ענייני העבר.

משיחת ש"פ חיי שרה תשמ"ג

לפעמים נראה שהסוסים כבר ברחו מהאורווה. אולי עדיף להשלים עם המציאות?

כשיש פרצה - יש להוסיף סייג ולתקן

העניין של צניעות הוא מה שצניעות הוא כמו שכתוב "הצנע לכת" (מיכה ו, ח), שזהו יסוד ועמוד בעבודת ה' ובחיי אדם מידי יום ביומו.

וכשמתחילים לטעון בנוגע לצניעות, מתחילים לומר שעל נושא הצניעות אפשר להתווכח: הרי אין בשולחן ערוך חלק מיוחד העוסק בהלכות הנוגעות לצניעות, אלא הן מפוזרות על פני כמה סימנים, ובמילא טוען האדם: לזה יש שייכות ולזה אין שייכות, נשתנו העיתים, נשתנו הטבעים וכו'...

על כך התורה אומרת שאם "בקעה מצא" אזי "גדר בה גדר" (עירובין ו, א), ומפרש רש"י **שבשעה שרב הגיע והופיע בבבל**, ששם המצב הוא "במחשכים הושיבני" (סנהדרין כד, א), **מדינה חשוכה - מלאה בעם הארצות, ללא ישיבות וכו' וכו', וכשהוא ראה שיש מצווה שהמצב בה הוא פרוץ,**

- שלכאורה הוא היה צריך לומר להם, כמו שהיום יש האומרים: קינדערלאך, מכיוון שקשה לקיים את זה, אני אותר לכם, ולכן נדבר על עניינים אחרים...

אומרת הגמרא לא זו הדרך, רב הגיע לבבל ומצא "בקעה" - ו"גדר בה גדר", מה שבשנים כתיקונם היה מותר לעשות, אמר רב, שכיוון שהעם נתפס בזה, ממילא צריך להוסיף גדר על הגדר, "עשו סייג לתורה" (אבות פ"א מ"א).

ועל ידי זה רב בנה את בבל, ואחר כך נקבע שהלכה כבבל - כתלמוד בבלי לגבי תלמוד ירושלמי, דבר שנהיה בתקופה שרב הגיע לשם.

והתחלת העניין הייתה בכך שבשעה שרב הגיע ראה היכן צריך להוסיף סייג.

זה אומנם צריך להיות בדרכי נועם ובדרכי שלום, ואין צורך כלל להגיע לדרכים אחרות - אבל משהו מוכרחים לעשות לתיקון הדבר.

משיחת י"ט כסלו תשל"א

תכל'ס, איך אפשר לשמור על הקדושה בבית? ואם הרצון שלי לא ממש שם?

הכוח העוצמתי של נשות ישראל לתקן בצד הקדושה

ישנו עניין שממנו למדים בנוגע ל"מידה טובה" ש"מרובה ממידת פורעניות חמש מאות פעמים";

בפרשת השבוע מסופר אודות החטא דבעל פעור שנגרם לבני ישראל ע"י בנות מואב, אף שמצד עצמן לא היה לבני ישראל שייכות לזה,

ועניין זה שפעל החטא דבעל פעור, לא פעלו כל שאר העניינים הבלתי רצויים - עד כדי כך, ש"משה נקבר אצל בית פעור כדי לכפר על מעשה פעור", וכל זמן הגלות עד ביאת המשיח - "בכל שנה ושנה בית פעור עולה למעלה כדי לקטרג... וכשהוא רואה קברו של משה חוזר שוקע כו". (סוטה יד, רע"א. ובתוס' שם (מכל מקומדרש אגדה").

והגע עצמך: בני ישראל עמדו אז קודם כניסתם לארץ - לא במעמד ומצב ד"תרבות אנשים חטאים", אלא להיפך, שהיו חפצים לילך אל "ארץ טובה ורחבה", ולמלא את רצונם של הקב"ה בעולם, ואף על פי כן, **ע"י בנות מואב נגרם קלקול כזה שאי אפשר לפרוע אותו**, ואין עצה אחרת מלבד שמשה רבינו יקבר אצל בית פעור, ויגן שלא יזיק הדבר אפילו לאחרי כמה דורות!

וכיוון ש"מידה טובה מרובה" - הרי מובן עד כמה יכולות נשים ובנות לתקן בצד הקדושה!

ועל אחת כמה וכמה שבעניין הבלתי רצוי מדובר אודות בנות שהן מעם אחר שאין לו שייכות לקדושה, ו"ייחוסן" אינו אלא שהן מבנות לוט, שהיה בן אחיו של אברהם אבינו; ואילו בעניין תיקון הדבר מדובר אודות בנות ישראל הכשרות, כשרה רבקה רחל וולאה...

ותיקון עניין זה הוא הכנה להכניסה לארץ ישראל - שלכן מסופר בפרשתנו אודות המכשול שנעשה - בצד דלעומת זה - על ידי הבנות - קודם הכניסה לארץ ישראל. ולאידך גיסא - בפרשה שלאחרי זה מסופר אודות בנות צלפחד שהיו "מחבבות את הארץ" - להיכנס לארץ ישראל, ולעשות ממנה "ארץ טובה ורחבה", "ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה".

ועניין זה מונח דווקא בידיהן של הנשים והבנות שבכל דור ודור - לחבב את "ארץ ישראל" על עצמן, ולחבבה גם על בעליהן ועל ילדיהן, שיהיו חפצים לעשות "ארץ ישראל" במקום שבו נמצאים על ידי אורח חיים על פי התורה והמצווה, מתוך חיות חסידית...

ודבר זה יביא את הגאולה השלימה - שילכו יחד עם הבעלים והילדים, דור שלם, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", לקראת משיח צדקנו.

כדי ליישם זאת אין צורך בעניינים נפלאים למעלה מדרך הטבע; כוונת הדברים היא בפשטות:

בכל יום ובכל שעה צריך להתבונן האם עניין זה שעושים עתה מתאים לאופן ההנהגה של בית יהודי ובית חסידי, ואם הנהגה פרטית זו מתאימה להנהגת בנות ישראל, שכולן, מבלי יוצא מן הכלל, דומות לשרה רבקה רחל ולאה, שבנו את בית ישראל.

וכאשר הנשים יתחילו לפעול בכיוון זה, והבעלים יסייעו להן - אזי נבנה "בית חדש", בית נוסף להקב"ה... אותו הקב"ה ואותו עצמות ומהות שנמצא בקדשי קדשים בבית ראשון בימי שלמה כאשר "קיימא סיהרא באשלמותא", יכולים לפעול שיהיה בביתו הפרטי, באיזה חדר שיהיה, במטבח או בחדר המיטות,

וזה פועלים כאשר האישה מתנהגת באופן של "החן", דהיינו, ההנהגה בכשרות ובצניעות בקיום ג' המצוות שניתנו במיוחד לנשים, שהר"ת שלהן הוא "החן", ובכל העניינים שהנשים חייבות בהן, כפי שמונה רבינו הזקן בהלכות תלמוד תורה, ובכללות הנהגת הבית על יסודי התורה והמצווה.

ובזה ניתוסף בדורנו זה - שמבלי הבט על החושך כפול ומכופל, רואים על אתר את ההצלחה בענייני קדושה, לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות.

צריכים רק לעשות כלים רחבים וצינורות רחבים, וצריכים רק לרצות שיושלם רצון התורה, רצון בורא העולם - שיודעים אנו אודותיו ע"י נשיאינו הקדושים - ואז רואים הצלחה, ללא מחסור בכסף, וללא מחסור באנשים כו'.

צריכים רק להשקיע בזה את כל הרצון האישי, ולפעול בהעניין לאמיתתו - לא כפי שהוא רוצה, אלא לטובת העניין, ואז נעשה העניין בשלימותו, ובמשך הזמן זוכים גם לרצות מה שצריך לרצות.

וההתחלה בזה היא באופן ד"כה תאמר לבית יעקב", היינו, שהנשים מתחילות לנצל את השפעתן על הבעלים והילדים והאחים, לילך בדרך המלך - מלכו של עולם, וכך בונים עניינים של קדושה בהצלחה מופלגה, והדבר מביא לא רק אושר רוחני, אלא גם אושר גשמי כפשוטו - שנמשך למטה מעשרה טפחים, בבריאות נכונה ופרנסה בהרחבה גדולה, כך שיוכלו "לעבור את העולם", מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף עד אשר "ממצרים גאלתנו מבית עבדים פדיתנו", בביאת משיח צדקנו, שיוליכנו לארצנו הקדושה, במהרה בימינו.

משיחת יום ב' דחג השבועות תשי"ז

